

Bronnenboek

Rijk of arm aan vindingrijkheid?

In opdracht van Lectoraat Jeugd en Gezin
Christelijke Hogeschool Ede
Contactpersoon: Daniëlle van de Koot-Dees

Studenten: Seval Durusoy en Thijs Grandia
Opleiding: Sociaal Pedagogische Hulpverlening
Afstudeerbegeleider: Elize Lam
Eerste beoordelaar: Aletta Simons
Datum: 30 juni 2015

Inhoud

1. Bijlage Leeswijzer Fragmentenschema	3
2. Geschrappt expertinterview Dineke Bent	4
3. Geschrappt interview gezinshuismoeder uit gezinshuis 4	18
3.1. Fragment 34	18
3.2. Fragment 37	26
4. Geschrappt interview puberjongen Richad uit gezinshuis 4	35
4.1. Fragment 34	35
4.2. Fragment 37	43

1. Bijlage Leeswijzer Fragmentenschema

Nummer:	De fragmenten zijn genummerd en staan op volgorde van laag naar hoog. In het proces van turven in het kernlabelschema, zijn er een paar twijfelachtige vindingrijke fragmenten uit het schema gehaald. Hierdoor kan het zijn dat er een paar fragmentnummers missen. Het steeds opnieuw nummeren van de fragmenten neemt veel tijd in beslag. Daarom is er voor gekozen om de fragmenten niet opnieuw te nummeren. Sommige fragmentnummers zijn dubbel en hebben een letter. Bijvoorbeeld gezinshuis 5 heeft 47a, 47b t/m 47f. Dit betekent dat de fragmenten uit elkaar voortvloeien en elk een andere vaardigheid of techniek kunnen hebben.
Data:	De datum wanneer het fragment is opgenomen.
Videonummer:	Op de betreffende datum zijn er opnames gemaakt van ongeveer 22 minuten. Op één dag kunnen er meerdere opnames zijn. Deze zijn genummerd en worden aangeduid met bijvoorbeeld videonummer 0.
Begin- en eindtijd:	De duur van het fragment met begin- en eindtijd.
Uitleg fragment:	In uitleg fragment is wordt er een beknopte objectieve beschrijving gegeven van het fragment. Hier kunnen afkortingen gebruikt worden als GHO(gezinshuisouder), GHV(gezinshuisvader, GHM(gezinshuismoeder en alleen de beginletters van de pubers.
Validiteit/score:	Hier wordt er een score gegeven aan het fragment. Dit is gebaseerd op het theoretisch kijkkader. - Score 5: Zeer goede vindingrijke interventie - Score 4: Goede vindingrijke interventie - Score 3: Vindingrijke interventie - Score 2: Matige vindingrijke interventie - Score 1: Lijkt een vindingrijke interventie (volgens het kijkkader), maar is een twijfelgeval gezien de reactie van de puber.
Kijkbeleving:	De kijkbeleving zijn de interpretaties van de onderzoekers over het geturfd fragment. In dit gedeelte kan het duidelijker worden voor de lezer waarom een fragment is geturfd.
Dimensie:	De dimensie (techniek) die aan het fragment wordt gegeven. Achter de techniek kan er tussen haakjes () een meer specifieke techniek zijn toegevoegd.
Doel:	Wat het mogelijke doel zou kunnen zijn van de interventie.
Sublabel:	De sublabel die aan het fragment wordt gegeven.
Toelichting:	Alle oorspronkelijke namen van de personen in de videobeelden zijn vervangen door een formeel en inhoudelijk vergelijkbare vorm (in verband met anonimiseren van de opname).

2. Geschrappt expertinterview Dineke Bent

Datum: 16 januari 2015

Met: Dineke Bent, Speltherapeut

Door: Thijs Grandia & Seval Durusoy

Waar: Christelijke Hogeschool Ede

Interview deel definitie vindingrijkheid

Thijs: De eerste vraag is eigenlijk wat is volgens u eh vindingrijkheid?

Dineke: Ik denk zelf eh vindingrijkheid, dat het heeft te maken, dat je op een andere manier kan communiceren met mensen dan alleen met taal. Dat het breder is. Dat je op een bredere manier contact kunt maken, dan alleen een gesprek en woorden. Je kunt er wel woorden bij gebruiken maar dat het een veel groter begrip is. Dat er veel meer mogelijkheden zijn om echt contact met iemand te kunnen maken en dan echt te kunnen praten over wat iemand ervaart, bezig houdt en zijn gevoel. Dat je dus een dieper gaand gesprek kunt krijgen, dan dat je alleen woorden gebruikt. Met name denk ik dat, omdat woorden soms moeilijk zijn voor bepaalde doelgroepen. Zeker als je zelf emotioneel niet lekker in je vel zit of dat je het moeilijk hebt, dan denk ik dat je meer baat hem als je dat met meer middelen kunt.

Thijs: En eh welke middelen zouden dat kunnen zijn?

Dineke: Als je het bijvoorbeeld over jongeren hebt, die zijn altijd erg vaak door muziek geraakt. Dat je het hebt over een lied of muziek wat hun aanraakt of een muziekstuk. Of dat je het hebt over een schilderij of dat je het hebt over een andere vorm over iets wat ze bezighoudt of wat ze raakt. Mijn ervaring is dat als ik daar naar vraag bij jongeren, jonge mensen en bij kinderen is dat spel maar dat is een andere tak van sport, maar als ik het bij jongeren vraag dan krijg ik vaak toch meer een gesprek over wat ze raakt, wat ze bezig houdt of verdrietig van zijn of waar ze tegen aanlopen. Of een gedicht. Of een verhaal. Iets wat iemand aanspreekt. Je ziet op het moment heel erg dat die levensverhalen heel opkomt en boeken. Dat mensen heel erg hun levensverhaal opschrijven, maar dat is toch wel omdat het ons raakt, het doet ons wat. En dat is meer dan alleen een gesprek van nou vertel eens waar je mee zit.

Thijs: ~~— jaa dat is wel zo.~~

Dineke: En ik denk dat dat een stukje vindingrijkheid is, als je dat als hulpverlener of begeleider of wat dan ook of ouder als je daar wat mee kunt als je dat wat meer in kunt zetten.

Thijs: En op wat voor manieren kun je dat eigenlijk inzetten? Wat is dan volgens u vindingrijk handelen?

Dineke: Dat is dus lastig want dan heb je een heel breed scala aan middelen nodig. Je moet je dus aanpassen aan de ander. Het helpt alleen als jij komt met jou ding. Dat kan zijn dat je iets tekent. Ik heb ook wel eens jongeren die slecht verbaal zijn, maar het begrip wel groter is. Dan teken ik heel veel bij hun gesprek, soort stripverhaal of wat dan ook. Dan wordt het dus duidelijker. Dan moet ik die vaardigheid bezitten. Stel je voor dat jij met muziek komt, dan moet ik dus ook dat liedje hebben of ik laat ze dat liedje meenemen. Dan moet ik ook naar muziek kunnen luisteren. Of ik moet iets met schilderijen kunnen of veel plaatjes. Dan moet ik veel plaatjes hebben die ik kan laten zien. Die heb je tegenwoordig, heel veel middelen, je hebt al die methodes met al die fotokaarten enzo. Er is wel heel veel in voorzien, maar ik heb ook een cliënt bijvoorbeeld dat die altijd met de duplopopjes werkt. Dat altijd neerzet. Dus je hebt daar een heel breed scala van mogelijkheden in die je aan kunt bieden.

Seval: Ja, maar dan gaat het dus wel vaak om een middel die u gebruikt?

- Dineke: Ik gebruik vaak wel een middel. ~~Ja ik gebruik er wel een middel bij,~~ omdat je dus dan meer hebt dan alleen woorden.
- Thijs: Stel er is een situatie waarbij je aan tafel zit en je gaat eten. En stel je even een gezinshuissetting voor. Dat je aan tafel zit met verschillende cliënten en er ontstaat een discussie en op een gegeven moment escaleert die discussie. Hoe zou u vindingrijk handelen naar die jongeren toe?
- Dineke: Daar moet je hem eerst goed voor kennen en dan zou je moeten kijken hoe je dat op dat moment oplost. Of inderdaad met een stuk humor als dat nog kan, want als iemand heel boos is lukt dat vaak niet meer he. Dus dan moet je kijken hoe je op dat moment iemands boosheid kan reguleren, want eigenlijk ben je bij de escalatie, eigenlijk al te ver. Je moet hem eigenlijk ervoor doen. Ik denk dat je vindingrijkheid in moet zetten voordat die gaat escaleren, want anders moet je bijna iemand in een één op één situatie er weer uit halen. Als je een tafelmoment neemt dan denk ik als ouder dat je moet kijken dat je moet ingrijpen voordat die escaleert. En dan kan je vindingrijkheid inzetten met een grapje, met humor, met een liedje of met een opmerking of met een verhaal of ja.
- Seval: Ja, en dan is het wel in de vorm van taal?
- Dineke: Dan is het in de vorm van taal, want je kan aan tafel niet met materialen werken. Dus het hangt ook nog van de situatie af.
- Seval: En het meest wat dan voor handen ligt, nou ja u noemt het net ook al, is humor benoemt u, verhaal en een liedje?
- Dineke: Bijvoorbeeld of muziek of net wat iemand prettig vindt. Wat wel mee speelt bij vindingrijkheid, want het gaat toch wel over een uitgebreidere manier van communiceren ~~he~~, is dat je meer zintuigen gebruikt. Het is ook veel meer gericht op zintuigelijke waarneming bijvoorbeeld op geur smaak of wat dan ook. Daar kan je aan tafel ook wat mee doen. Maar het woord vindingrijkheid zegt het al, er is niet een voorgeschreven methodiek. Je moet op dat moment dus inderdaad creabea zijn. Van hoe ga je daar mee om? Waar is die gevoelig voor?
- Thijs: En daar heeft u al een soort van vooronderzoek voor nodig zegt u?
- Dineke: ~~ja~~, ja en ik vind, hij hangt dus heel erg af van degene die het doet. Sta je daar zelf ook open voor. Kan je dat ook? Want het ene mens is daar natuurlijk beter in dan de ander. Mijn ervaring is dat SPH-er daar bijvoorbeeld al goed in zijn. Die zijn daar gewoon ja, toch het bepaalde type mens, die kunnen dat op één of andere manier makkelijker sneller, ~~tsja~~ het is een wat speelsere manier.
- ~~Thijs: Ja apart is dat he.~~
- Dineke: Het maakt het allemaal wat luchtig. Het haalt de spanning er wat af.
- Seval: En in vergelijking met wie zou het bijvoorbeeld niet kunnen?
- Dineke: In mijn ervaring is hier op school, ik geef beiden lessen aan SPH-er en MWD-er . MWD-er vinden het veel moeilijker. Die vinden het een veel lastiger stuk. Die hebben altijd zoiets van ach ik kan toch ook in gesprek gaan met iemand. Dat kan ook en er zijn ook situaties dat het ook prima werkt, maar het is wel heel mooi extra als je het wel kunt. Het geeft een meerwaarde daarin.
- Seval: En heeft het dan te maken met de houding die ze hebben? Dat ze er niet voor open staan? Of dat ze het niet in zich hebben?
- Dineke: Ik denk beiden. Ik weet niet zo goed dat zou je moeten onderzoeken, maar ik denk dat dat wel samen hangt bij mensen. Ja dat verwacht ik eigenlijk wel.

- Thijs: Hoe denkt u of ziet u om u heen dat anderen vindingrijkheid zouden definiëren?
- Dineke: Ook op een manier dat je altijd zoekt naar iets wat niet standaard is. Dat je kijkt of er een andere weg is om naar je toe te komen. Op een manier die niet vast staat of nieuw is of waar je over na moet denken of normaal standaard en methodiek is. Altijd met ze op zoek zijn om met je cliënt of wie dan ook te komen bij dat doel. Op een manier dat bij je cliënt past, waardoor je op een makkelijke manier daar krijgt zonder al te veel hobbels, bobbels, escalatie of wat dan ook zodat het voor beiden een prettige manier is.
- Thijs: ~~Die is wel mooi.~~
- Dineke: Daar heb ik ook bij onderzoek bij therapie gevraagd, wat vonden, bij de jongeren wat maakt nou dat je speltherapie koos? Nou zeiden ze tegen mij dat we zelf mochten bepalen waar we mee werkten. En wat ze ook als heel erg fijn hebben ervaren, we waren gewoon goed zoals we waren. Met alle dingen die we niet kunnen, het was oké. En daarnaast konden we zelf bepalen waarmee we werkten. Tekenen, schilderen, kleien of dat we helemaal niets wilden dat was oké. Dat is natuurlijk wel een hele mooi. Dan kom je dus toch wel een heel eind.
- Thijs: ~~ja dus dan komt je tot de kern.~~
- Dineke: ~~Hij is wel lastig want dan kom je tot een houdingsaspect van degene die de vindingrijkheid toepast. Ja dat is een lastige. Daar gaat het dan over.~~
- Thijs: ~~Ja precies, maar ik vind het ook wel belangrijk dat je dan weet dat, bij degene op wie het over moet komen, eigenlijk wel aanslaat of niet. Dat is dan natuurlijk ook wel een belangrijk aspect. Want je kunt dan wel vindingrijk handelen toepassen maar wordt het ook begrepen door de ander. Dat is dan ook de keerzijde. En wat vind u daar dan van als u uw cliënt bevraagt over wat zij ervan vinden? Van het antwoord wat ze geven?~~
- Dineke: Ja ik vind het een heel mooi antwoord en het bevestigt mij alleen nog meer om het toe te passen. Om nog meer te kijken hoe kan ik zo veel mogelijk bij jou aansluiten, zodat je zoveel mogelijk tot je recht komt onlangs alle problemen en dingen die je hebt, want dat is blijkbaar de ingang om verder te groeien en te ontwikkelen dat je weer verder gaat in emotieregulatie en bij adolescenten over agressie he. En ook dat je dus ook weer grip krijgt op die agressie, want als je daar grip op krijgt, krijg je herstel van het gewone leven. Kan je weer deelnemen aan gewone dagprogramma's, kan je weer naar je werk, naar school enzovoorts. Voor mij is dat denk ik, ik vind het eigenlijk van levensbelang, dat je weer normaal je leven in kan richten. Het is toch van ongelooflijk veel waarde. Bedoel je bent al heel erg belemmert en dan wordt je ook nog op deze manier belemmerd. En als je op deze manier daartoe aan bij kan dragen dan denk ik ja dan is het wel heel veel waard om je daar zo veel mogelijk in te trainen, op te letten en aan te sluiten, zodat de ander daar meer goed tot zijn recht kan komen. Het is ook heel leuk om te doen eigenlijk. En je weet ook verder uit de literatuur, naar het hele mentaliseringsproces dat als je dus nieuwe ervaringen krijgt, ze krijgen dan dus nieuwe ervaringen hierdoor, dat je dus ook weer nieuwe padjes aanlegt in je hersenen. Je kunt je dus weer opnieuw ontwikkelen. Je overschrijft eigenlijk die negatieve ervaringen met positieve, waardoor ook weer iemand zich herstelt en groeit. Want het is natuurlijk ook, het verhaal van vindingrijkheid, is natuurlijk heel erg gericht op de ervaringen van een ander.
- Seval: Wat diegene in zijn repertoire heeft zitten bedoelt u?
- Dineke: Ja.
- Seval: En zou het ook zo kunnen zijn dat vindingrijkheid die paden opnieuw kan herschrijven?

Dineke: Daar zijn onderzoeken naar gedaan bij kinderen met name. En er zijn onderzoeken naar gedaan bij spel met kinderen. Spel is bijvoorbeeld ook een vorm van vindingrijkheid en dan Jelle Jollus heeft daar heel veel onderzoek over gedaan. En die zegt biedt ze zo veel mogelijk aan, laat ze zoveel mogelijk spelen, omdat dan hun hersenen constant nieuwe paden aanleggen. En alle paden die je in je leven hebt aangelegd, als je die later in je leven weer nodig hebt, dan gaat dat makkelijker. Dus ervaringen zorgen dat er nieuwe paden ontstaan in je hersenen.

Seval: Wat dus maakt dat je beter in de maatschappij kunt functioneren?

Dineke: Ja of dat je beter dingen kunt verwerken. Kijk als jij een pleegkind bent en je hebt hele nare ervaringen uit het biologische gezin of afwijzing en je gaat opnieuw ervaren dat je er wel mag zijn, dan is dat nieuw en wel een positieve ervaring er weer boven op. Dus dan heb je kans dat je er steviger van wordt. Dan vergroot je je basis eigenlijk. Dus dat effect heeft het wel.

Thijs: En u zei net iets over dat het vanuit de literatuur ook wel bekend is, maar het stukje vindingrijkheid, hoe ziet dat eruit in de literatuur volgens u?

Dineke: Vindingrijkheid in de literatuur wordt volgens mij ook wel heel erg gekoppeld aan ervaringsleren. Aan hoe een mens dingen ervaart. Aan hoe die dat dan uit. Want vindingrijkheid is echt de aansluiting vanuit ons naar de ander toe. En de ander, ieder heeft zijn eigen dingen daarbij. Zijn eigen voorkeuren. Als je ernstig verstandelijk beperkte mensen hebt. Die hebben bijvoorbeeld altijd, daar is dat heel helder bij, zichtbaar, dat ze voorkeurszintuigen hebben. En als je volwassen normaal begaafd of hoog begaafd bent heb je dat waarschijnlijk ook maar is dat minder zichtbaar, omdat wij hebben geleerd alles te ontwikkelen en in te zetten. Maar als je dat niet heb geleerd dan zie je heel goed de specifieke voorkeur voor geluid bijvoorbeeld. En dat zullen wij, dat hebben wij ook, maar is minder. Daarmee heeft wel te maken dat één veel liever naar muziek luistert en de ander misschien liever tekent. Zal best kunnen dat daar een verbinding in zit.

Thijs: U bedoelt dat ervaringsgerichte?

Dineke: Ja

Seval: Ja want wij hebben in de literatuur ook zitten zoeken naar vindingrijkheid en vindingrijkheid lijkt ons ook een vrij nieuw begrip. Het is iets van de laatste jaren. Voor werd ook, synoniemen ervan zijn creativiteit, vernuftigheid. Ja wat gebruikt u eigenlijk zoal? Wat is voor u gangbaar om te gebruiken?

Dineke: Ik gebruik altijd ervaringsgerichtheid. Als ik namelijk creatief gebruik, dat is een heel groot begrip, maar dan denken mensen altijd aan knutselen. En dat is creatief niet. Creatief is veel meer. Creatief is echt zoeken naar een nieuw pad. Hoe kan ik iemand daarin krijgen en dan maakt het mij eigenlijk niet uit welk middel diegene wil gebruiken. Maar als ik het heb over creatief in mijn werk heb dan denken ze dat ik alleen met klei en verf werk. Dus ik sluit aan bij de ervaringen van de ander. Ik probeer de ander te helpen door zijn ervaringen uit te breiden. Dat doe ik dan zeg ik altijd met meer middelen dan alleen taal. Ik gebruik ook heel veel non-verbale middelen zeg ik dan. Dan komt het beter aan. Dan hoef ik ook niet uit te leggen dat ik de ene keer met fotokaarten werk, dan met spelletjes, dan met de dierfiguurtjes, dan met de duplopoppetjes. Maak niet uit. Dan hoef ik dat allemaal niet expliciet te benoemen. En mijn cliënten vinden het ook altijd niet fijn als ik dat juist benoem. Dat willen ze ook niet. Dat vinden ze een stukje privé. En dat is toch ook zo. Jammer he dat creativiteit zo geworden is?

Thijs: ja ja

Dineke: Want creativiteit is ook heel veel in taal. Het is heel groot. Dus eigenlijk is dat wel jammer. Misschien is vindingrijkheid een mooie vervanging.

Thijs: Ja ~~en want~~ vindingrijkheid is het grote geheel, maar wat valt er allemaal onder vindingrijkheid, volgens u? U zegt een stukje creativiteit? Welke vormen heb je ~~zeg~~ ~~maar~~ nog meer?

Dineke: ~~Wat er nog meer onder valt?~~

Thijs: ~~Uhm.~~

Dineke: Alles wat anders is dan standaard. Alles wat je gebruikt om die ander te helpen.

Thijs: En wat is dat volgens u?

Dineke: ~~Wat dat is?~~ Alle materialen die je bedenken kunt. Die daar voor nodig zijn, maar ook alle dingen die je op het gebied van taal, verhalen, hele narratieve verhalen, hele narratieve methodiek valt er volgens mij onder. Maar ook wat wij hier op school MAM noemen valt er onder. Maar dat is alleen een begrip die hier op de hogeschool gebruikt wordt. ~~Ik weet niet hoe jullie, wat jullie ervaring erover is.~~ In instellingen gebruiken ze het niet ~~dus~~. Daar hoeft je het ook bijna nooit te noemen. Maar het is dus echt breed vindingrijkheid. Ik denk ook dat een vorm van vindingrijkheid is dat als je met de jongeren, die heel erg van koken houdt, daarmee gaat koken. En dat die dan zijn verhaal aan jou kan vertellen. Kan mij voorstellen, want ik ken jongeren die dat doen. Ook in gezinshuizen ik heb daar één in behandeling die dol is op koken maar zo gesloten is als een oester, maar als die ouders met hem gaan koken, prima. Doen ze dus een paar keer per week. Weet je dan denk ik dat is dus vindingrijkheid. Want daardoor krijg je dus contact. Weet je het is gericht op het contact krijgen met de ander en verder te helpen. Dan heb je een legio mogelijkheden voor. Het lastige is dat als je normaal gewoon gezond ontwikkeld bent dan denk je daar niet over na. Ja dan denk je misschien ik vind het leuk dit of dat met iemand te doen, maar dan label je daar niet de vindingrijkheid aan. Pas als het met een cliënt moet dan, waarbij je ernaar moet zoeken, waarbij de vanzelfsprekendheid weg is. Dan heb je vindingrijkheid nodig. Dat is misschien ook wel een mooie definitie. De vanzelfsprekendheid is weg. Je moet gaan zoeken hoe je een contact moet gaan opbouwen. Ja ik denk dat die ook mee speelt.

Thijs: ~~mooi ja ik heb wel mooie paar dingen gehoord die u zegt ja.~~

Seval: Dus het zijn een aantal, alles wat eronder valt ~~eigenlijk~~ qua middelen, maar het heeft dus ook heel erg met houding te maken?

Dineke: ~~Ja ik vind (wordt onderbroken door Seval)~~

Seval: ~~Ja ik wil het niet invullen, maar dat is wel een beetje (wordt onderbroken door Dineke)~~

Dineke: Ja er zitten heel erg houdingsaspecten aan. Die houdingsaspect is dus in hoeverre kun je openstaan voor de ander, de ander eigenlijk onvoorwaardelijk accepteren. Dus je bent zoals je bent, dit en dat is moeilijk voor jou. Eens kijken hoe ik jou daarbij kan helpen, wat kan ik voor jou doen? Eigenlijk faciliteer je de ander dan. Moet de ander dus ook zelf aan het werk, maar door te faciliteren en dat doe je met je houding, ~~ja~~ klopt.

Seval: ~~Ja oké.~~

Dineke: Dat is altijd meest lastige aspect om te leren.

Seval: Hoezo?

Dineke: Het is moeilijk om altijd de ander onvoorwaardelijk te kunnen accepteren, omdat het raakt aan je eigen normen en waarden patroon. Die ander kan dingen doen en dingen vinden die je eigenlijk niet zo prettig vindt. En dan moet je hem toch aanhoren zonder onmiddellijk te veroordelen. Je vindt dat gedrag niet goed en je wilt dat gedrag veranderen, maar de mens die voor je zit is wel oké. En soms wrikt dat met jezelf en met je eigen stukje empathie. Houdingsaspecten zijn moeilijk soms. En ook als je in de fase van je leven, er gebeurt ook van alles in je eigen leven. Van alles wat je mee leidt en mee beweegt in het contact met de ander. En dat weet je soms niet. Meestal heb je dat wel helder, maar je kan ook een keer moe zijn of een avond een feest hebben gehad of weet ik wat. Kijk je menselijke aspect speelt er in mee, dat maakt het soms moeilijk.

Seval: Dat kan het zeg maar afsluiten of misschien open zetten?

Dineke: Ja maar het kan ook als een stoorzender er door heen fietsen.

Seval: ~~Dat het erdoor heen werkt.~~

Dineke: ~~Ja dat kan.~~ En dat is gewoon jezelf ook goed te beseffen.

Seval: Om er dan beter mee om te gaan?

Dineke: Ja. Om erop te letten als zo'n kooksessie bijvoorbeeld niet lukt. Van nou vandaag ging het niet. Het kwam ook uit het onderzoek van Martine ~~he~~ dat gezinsouders goed moeten reflecteren op hun eigen gedrag, wat gebeurt er. Dat speelt ook mee bij vindingrijkheid, jou stuk in de communicatie. Er zit wederkerigheid in. En wederkerigheid heb je zelf invloed op.

Thijs: ~~We hadden nog één vraag, zeg maar voor de definitie van vindingrijkheid. Nog even voor de helderheid, wanneer is iets vindingrijk en wanneer niet volgens u?~~

Dineke: Ik vind iets niet vindingrijk als je zegt ~~van~~ ik heb een autist tegenover me zitten ~~en geef me de vijf~~ en ik ga hem helemaal benaderen, geef me de vijf want je bent een autist. Dat vind ik niet vindingrijk. Ik vind vindingrijk als je echt afstemt op die ander en het individuele stuk daarin meeneemt. Echt kijkt wat die ander nodig heeft, dus volgt. Volgt en afstemt. Dat vind ik vindingrijkheid.

Seval: Dat is ook een soort van fijngevoeligheid die je zou moeten hebben en bij geef me de vijf, dat zou een handig hulpmiddel kunnen zijn.

Dineke: Ja, maar niet voor iedereen. Of misschien met een aanpassing. Ik vind dat met alle methodieken zo. Methodieken zijn super goed en echt fijn maar het gaat bij vindingrijkheid over menselijke interactie en contact en een mens kan je niet vatten in een methodiek. Dus dan heb je echt, zeker onze cliënten niet. ~~Zijn ze niet voor niets geworden.~~ Dus dan denk ik dat je moet kijken naar wat kan je zelf toevoegen, hoe kan je zelf beter afstemmen. Fijngevoeligheid is een heel mooi woord ~~bij. Is een mooi woord~~ ervoor.

Seval: ~~Dat heeft u gezegd he haha.~~

Dineke: ~~Nee kwam jij mee~~

Seval: ~~Ja soms dan zit je met dingen in je hoofd tijdens een interview en dan wil je niet te veel inleggen, maar volgens mij is dat dan toch wat je bedoelt. Dat is dan handig om het zelf beter te begrijpen.~~

Dineke: ~~Ja prima ja.~~

Interview deel ervaringen vindingrijkheid

Thijs: ~~We hadden nu nog een paar vragen voor ervaringen van vindingrijkheid. Op welke manier bent u vindingrijk? Dat heeft u al een klein beetje gezegd.~~

Seval: ~~Persoonlijk stukje~~

Dineke: Ik ben behalve ~~dan hier op de hogeschool~~ docent, ook speltherapeut. ~~En ik weet niet of je weet hoe dat werkt.~~ Ik ben cliëntgerichte speltherapeut. Dus dat betekent dat de basishouding onvoorwaardelijke acceptatie, altijd de ander volgen en afstemmen en empathie, ~~dat de basis dat is.~~ Ik probeer in die zin altijd vindingrijk te zijn. Ik kijk altijd eerst van kom maar met je verhaal, wat heb jij nodig. Speltherapie is sowieso heel faciliterend, van wat wil je, wat heb je nodig? Ik denk dat dat heel vindingrijk is. En de extra vindingrijkheid bij mij is, is dat ik met veel jongeren en volwassenen en adolescenten werk, niet alleen met kinderen. ~~Dat vind ik ook erg leuk. Ik vind jongeren en adolescenten ook erg leuk. Vind ik een hele leuke doelgroep om mee te werken. Daarom werk ik ook natuurlijk ook hier maar ik vind dat ook leuk ja.~~

Thijs: ~~En op welke manier zou u eigenlijk nog willen groeien in vindingrijkheid?~~

Dineke: Nou ik wil ~~dus~~ graag meer onderzoek doen. Ik wil er nog meer van weten. Ik wil ook nog meer weten hoe je theoretisch ~~ook~~ goed aan kunt tonen dat het werkt. En ik wil het dus uit het boekje hebben van creatieve gebeuren. Ik wil gewoon ~~dat bij~~, net zoals de narratieve methodiek, dat het gewoon breder ingezet kan worden. Als iets vanzelfsprekends. Omdat het gewoon goed werkt. En bij iedereen mogelijkheden in zich heeft om ermee te werken. Dat het ~~iets~~ vanzelfsprekendheid wordt.

Thijs: ~~Mooi. En wat zijn uw valkuilen als het gaat om vindingrijk handelen?~~

Dineke: Dat ik te weinig taal gebruik. Dat ik er misschien wel te snel op over stap.

Seval: En hoezo zou dat een valkuil kunnen zijn?

Dineke: Omdat ik eigenlijk altijd standaard ~~altijd~~ materialen erbij ~~heb~~ gebruikt of heb liggen. Er liggen altijd pennen en kleurspullen. Ik heb altijd stiften bij me. Maar misschien hebben sommige mensen ~~er~~ alleen behoefte aan ~~wel~~ een gesprek. Dat kan ook he. De keuze. Dat mensen ~~echt~~ nog meer de keuze moeten hebben. Ook in de andere kant. Als je iets heel veel doet, ben je geneigd om het heel veel te doen. Dat hoeft natuurlijk niet.

Seval: Nee ~~nee~~ dat is misschien ook weer niet vindingrijk?

Dineke: Ja precies ~~haha~~. Dan wordt die niet vindingrijk. Dat is een leuke ja.

Thijs: Wanneer voelt u zich het meest vindingrijk? Is er een bepaald moment van de dag, week, een maand, een jaar?

Dineke: Ik voel mij het meest vindingrijk bij, ~~en daar heb ik drie cliënten van,~~ met ernstig meervoudige beperking die niet talig zijn maar zwaar getraumatiseerd zijn. En dan moet ik continu zoeken ~~en~~ aansluiten en kijken wat zou die bedoelen, wat zou die willen? En dan krijg je ze toch iedere keer weer een stapje verder. En dan denk je iedere keer weer van yes het is gelukt. Hoe moeilijk ik het ook vind. Het is heel erg zoeken. En ook heel erg zoeken in mijzelf naar een stukje zingeving. Is dit zinvol wat ik doe? Heeft die hier wat aan? Wat loop ik hier eigenlijk te doen? Dat soort dingen. Dat is heel erg zoeken en dan ben ik ook heel erg in strijd met mijzelf. Wat dit en wat dat? Terwijl ze maar, ~~ik zie ze~~ een half uurtje per week ~~he~~. Dat zijn maar hele korte momenten. Meer kunnen ze niet aan. Maar dan nog. Constant kijken. En als je het niet goed afstemt worden ze heel boos. Heel agressief. Dan is meteen ook duidelijk en helder.

Thijs: En hoe gaat u daar dan mee om?

Dineke: ~~Waar mee om?~~

Thijs: ~~Met die dat moment?~~

Dineke: ~~Agressief?~~

Thijs: ~~Ja.~~

Dineke: Dan stop ik. Ik heb het verkeerd gedaan. Ik heb niet aangesloten. Blijkbaar was het dit dus niet. En dan ga ik er op na kijken en dan vraag ik nog eens iemand mee of die weer eens mee kijkt. En dan ga ik de volgende keer weer een andere insteek proberen. Of een ander materiaal of juist geen materiaal. Soms dan kan ik ook alleen maar aanwezig zijn.

Seval: En dan staan er spullen in de ruimte bedoelt u?

Dineke: Nee ik, naar deze mensen ga ik toe. Want zo'n ruimte prikkelt veel te veel. Zitten in een hele rustige stille omgeving. ~~Ja.~~

Thijs: En wanneer voelt u zich het minst vindingrijk?

Dineke: Hier op school. Hier op school voel ik mij altijd het minst vindingrijk, omdat ik dan in vaste rooster zit. ~~En~~ dan moet ik mijn lessen geven en dan heb ik dit en dat. En dat ik natuurlijk ook nog heel talig. En dat vind ik heel lastig want ik ben talig minder goed. Dan denk ik ~~o ja~~ daar gaan we weer. Vind ik altijd het meest lastige moment ja.

Seval: Dus dat betekent dat u vindt dat kaders u daarin storen?

Dineke: Ja dan kan ik minder afstemmen en volgen en dan kan ik sowieso niet als ik een groep bachelors voor me heb van 25 studenten ~~met een propedeuse~~. Dan heb ik gewoon les en daar heb ik doelen mee en dat hoort binnen een KO en ik moet dit en dat doen toch.

Seval: Dus die aansluiting is dan veel minder?

Dineke: Ja. Dan voel ik ~~dan~~ van alles. Dan merk ik wel van alles in zo'n groep. Zeker als ik die lessen narratieve verbeelding geef, dan roept dat bij studenten ook veel dingen op. En zie ik wel bepaalde dingen. En eigenlijk zou ik daar wel met jou over moeten praten maar dat kan niet want ik ben je docent. En na deze 2 colleges staat de volgende groep van 2 colleges op de stoep. ~~Weet je? Dat. Ik voel het wel. Ik merk het wel. Dus dat vind ik heel onprettig. Ja dat is een deel van het geheel he. Daar heb ik mee te dealen.~~

Seval: Op welke momenten zet u vindingrijkheid in? Want we hebben het net gehad over, wanneer u zich het meest vindingrijk vindt, maar als u gewoon naar uw eigen leven even los van beroepen of iets dergelijks denkt, wanneer zet u nou het meeste in volgens u?

Dineke: Bij de gesprekken die ik heb met mensen of als ik gewoon gezellig praat wel met mensen en als ik met name in minder grote groepen. Of als iemand er om vraagt. Privé als mensen er om vragen. Ik heb het bij mijn puberdochter bijvoorbeeld wel eens een keer gedaan. Die heb ik, misschien heb ik dat ook wel eens een keer verteld, die had heel veel problemen met haar eigen grenzen aangeven. Dus dan heb ik een keer een verhaal gemaakt over een grenswachter. Dat hielp d'r enorm ~~om haar te helpen. Dan doe ik we zulke dingen. Sowieso wel.~~ Ik ben iemand die veel in beelden en dingen denkt, dus als ik iets uit moet leggen, dan gebeurt dat wel. Het zit wel een beetje in je he. Dus dan gebeurt dat gewoon wel.

Seval: ~~Aah ja, grappig.~~

Thijs: En wanneer zet u het bewust niet in? Uw vindingrijkheid? Dat u het los laat.

Dineke: ~~In~~ als ik mensen niet ken. Of als mijn buurvrouw mij aanschiet met één of ander verhaal ~~dan denk ik dan houd ik mij op de vlakke. Als ik dus ook merk dat mensen wel,~~ niet iedereen staat daar natuurlijk voor open. Ik probeer dat wel een beetje weg te houden anders heb ik het gevoel dat ik een soort beroepsdeformatie krijg. Dus ik probeer dat wel een beetje af te bakenen. ~~Maar soms is dat wel lastig want dan vergeet ik het. Maar ik probeer dat wel af te houden.~~

Thijs: ~~En bij mensen die u kent?~~

Dineke: ~~Nou mensen weten dat ik zo ben en hele goede vrienden weten dat ook wel. Meer in beeld en een plaatje denk. Denk in een verhaal dan dat ik zo altijd direct een taal antwoord heb of wat dan ook. Ja maar dat is dan ook niet meer zo'n dingen eigenlijk. Nee dan is dat prima.~~

Thijs: ~~Dus bij bekende mensen kan u gewoon uzelf zijn en zet u continu vindingrijkheid in.~~

Dineke: ~~Ja ik denk het wel ja. Ben er bang voor haha.~~

Thijs: ~~U bent gewoon een vindingrijk persoon.~~

Seval: ~~Definitie Dineke.~~

Thijs: Op welke manier kan u beïnvloed worden in uw vindingrijkheid?

Dineke: Als ik merk dat mensen mij niet begrijpen. Of als ik merk dat iemand niet uit zijn woorden komt of als ik merk dat iemand mij iets wil vertellen, iets tegen mij zegt maar dat ik het gevoel heb ze zegt dit maar het gaat daar niet over. En ze wil er wel met mij over praten. Dan ga ik op zoek naar wat de ander toch zo ver kan helpen. Ja ik vertaal zijn woorden. Dan zeg ik ik hoor dit maar bedoel je soms dit of bedoel je soms dat? Dan gaan we wel daar naar kijken. Maar dan moet ik wel echt een signaal van de ander ~~dan krijgen. Dat doe ik dan wel.~~

Thijs: Hoe merkt u zo'n signaal?

Dineke: Dat merk je als iemand met je praat. Als iemand je iets vertelt en iemand geeft je dan maar een half woord of geeft je dan een klein stukje maar gaat er dan niet op door en komt er even later toch weer op terug. Maar dat is dus, inderdaad, heeft te maken een stukje fijngevoeligheid goed te luisteren naar die ander. Want die ander zendt dan een extra signaal uit behalve die woorden. En dat heeft dan te maken met een soort van fingerspitzengefühl. Fijngevoeligheid, opletten. Als ik dat merk en ik merk dat een paar achter elkaar bij iemand, dan zet ik vindingrijkheid in.

Thijs: Mijn broer die is hovenier. Die heeft geen sociale studie gedaan. Zou die de fijngevoeligheid ook kunnen leren?

Dineke: ~~Ja.~~ Ja. Ik heb mensen met een verstandelijke beperking die dat zo kunnen (ze steekt haar duim op). Dat heeft niets te maken ~~volgens mij~~ met intelligentie. Dat heeft te maken volgens mij met een stuk empathie. Misschien wel met je emotionele intelligentie, ontwikkeling of gevoeligheid.

Thijs: En heeft het dan meer te maken met dat het in je is gelegd? Of zou het ook kunnen zijn dat aan te leren is door bijvoorbeeld hier op school?

Dineke: Beiden denk ik. ~~Beiden.~~ Je hebt mensen die natuurtalent zijn. ~~Dat heb je met alles he.~~ Je hebt mensen die er gewoon voor open kunnen staan. Die open staan ~~altijd~~ voor een ander. Die een ander altijd goed aan kunnen voelen en af kunnen stemmen. En de mensen die het niet kunnen, kunnen het leren. Maar je kiest natuurlijk niet voor niets SPH of MWD. Dan heb je daar dan toch al iets mee.

Seval: ————— Ja, ja. Nog even terug te komen op wanneer u zeg maar merkt dat diegene niet het antwoord geeft dan dat u zou willen of dat diegene zou willen zeggen. Heeft het dan te maken met wat u denkt dat het antwoord zou moeten zijn of dat het echt dat verschil daar tussen, diegene wil echt wat anders zeggen. Dat voelt u dan? Of is het dat u een ander antwoord zoekt?

Dineke: ————— Ja. Nee nee. Dan heb ik het gevoel het gaat ergens anders over en dat wordt niet benoemd. Daar gaat het niet over. Ik had van de week iemand die, dat is een mooi voorbeeld, iemand die was heel erg verdrietig. Zat te vertellen dat d'r vader was overleden. Dat was al een paar jaar terug en daar moest ze vreselijk om huilen. Daar was ze verdrietig van en ondertussen vertelde ze ook dat haar moeder een nieuwe relatie had. Ik denk gewoon die vader is al lang geleden. Ik weet niet. Dat is ook wel vervelend he je vader, ja een je moeder. En later bleek dus uiteindelijk dat ze dus heel veel moeite had met die nieuwe relatie. Die ging in de stoel van haar vader zitten en die was bij haar moeder. Ze moest dus nu haar moeder delen. Dat wou ze niet. Maar ze vond het ook not done van ik wil me moeder niet delen want ze woonde niet meer thuis. Dus weet je daar zat dus een heel stuk pijnpunt. Maar dat ging ze me, eigenlijk wou ze dat niet vertellen, want dat kan je niet maken natuurlijk. Je kunt je moeder toch ook nee nieuwe relatie. Maar eigenlijk had ze er heel veel moeite mee. Dat soort dingen. Maar dat merk je dan op een gegeven moment ook in zo'n gesprek dat bepaalde woorden die dan tussendoor komen. Dat iemand dan toch iets aangeeft, dan denk je van ja voor mijn gevoel klopt dit niet.

Seval: ————— Ja ja oké. Het is natuurlijk wel een heel verschil als je iemand volgt dan dat je een vragenlijst hebt en dat je bepaalde antwoorden wil hebben.

Dineke: ————— Dat is wel een heel groot verschil.

Seval: ————— Want dan zoek je misschien een andere manier om dan toch dat antwoord te krijgen. En wat jij doet is in het volgen, kijken dus van oké dit is wat diegene zelf wil en mij duidelijk probeert te maken?

Dineke: ————— Ja. Ik werk ook nooit met vragenlijsten. Gegevens die ik nodig heb staan wel in de DCD, en wat ik dan wel, ik heb dan eigenlijk, ik wil de ervaring van de mens zelf weten.

Seval: ————— Ja en dat is een heel ander uitgangspunt.

Dineke: ————— Volgens mij is het bijna etenstijd. Ik rammel, haha.

Thijs: ————— Kan u een paar voorbeelden geven van, er stonden namelijk nog een paar vragen...

Dineke: ————— Dat geeft niet hoor.

Thijs: ————— Kan u een paar voorbeelden geven van niet effectief vindingrijk handelen?

Dineke: ————— Ja ja. Ik zit er soms, ik kleum der soms wel eens vreselijk naast. Dat iemand heel chagrijnig op mij wordt. En het ook helemaal niet wil. Ja.

Thijs: ————— En hoe kwam dat dan?

Dineke: ————— Doordat ik niet goed had opgelet. Niet goed had afgestemd en dan zit je er gewoon vierkant naast. Ja dat kan. Of dat je net een verkeerd woord gebruikt of net te ver doorvraagt of net een te snelle conclusie trekt. Nja en dan, weet je het gaat altijd wel over onderwerpen dat je met, jongeren in gezinshuizen ook, ik weet niet of je die video's hebt gezien?

Seval: ————— Nog niet.

Thijs: ————— Die komen nog.

- Dineke: ~~Als je dat ziet dan gaat het~~ over hele gevoelige onderwerpen. Over onderwerpen waarin jongeren zich kwetsbaar durven te laten zijn. En als je dan net de verkeerde opmerking maakt dan, net te vroeg of net te laat of wat dan ook. ~~Ja dan hups~~ gaan de deuren dicht. ~~Zo werkt dat. En dan zit je er dus echt naast.~~
- Seval: Kunt u een voorbeeld geven? Van uzelf?
- Dineke: ~~Van de afgelopen tijd. Ja ik heb wel eens een verkeerde vraag gesteld. Ik heb een jongen die iedere keer komt. Nou hoe gaat het met je? Nou het gaat goed. Maar het gaat niet goed. Dus ik was daar eigenlijk een beetje klaar mee. Maandagmorgen 9 uur. Ik zeg nou ik heb het ECD gelezen dat het eigenlijk helemaal niet zo goed gaat. Nou bam mis. Had ik nooit moeten zeggen. Was veel te direct. Veel te kort. Stom. Ja dat had dus wel te maken, met wat ik ook net zei, met mijn eigen verhaal. Ik was moe, druk geweest onderweg, beetje file gehad, kom je zo binnen. En ik had het ECD gelezen dat er van alles was gebeurd het weekend. En dan komt die binnen en zegt nee gaat prima. Ik denk wat gaat prima, niks prima. Ja klap verkeerd. Haha. Ja zo gaat dat dan. Dan denk ik stom, wat ben ik een sufferd. Maar ja weet het is dan wel gebeurd. Weet je het is dan wel heel erg leuk, als je dan een relatie hebt met jongeren, dan je altijd weer herkansing krijgt. En dat zal met gezinshuisouders ook zo zijn. Kleumen ze er een keer gigantisch naast, maar je krijgt wel weer een herkansing. En het is ook wel goed als je vanuit je zelf aan kan geven dat, is niet zo handig van mij he. Weet je dan is het ook weer bespreekbaar en dan is het ook weer oké. Het is niet zo dat het dan definitief klaar is.~~
- Thijs: Want ~~valt dat stukje~~, wat u zegt dat stukje eigenlijk ben ik nu heel stom geweest door deze vraag te stellen. ~~Is~~, zou dat stukje ook onder vindingrijk kunnen passen?
- Dineke: Dat weet ik niet. Dat mogen jullie beoordelen. Dat heb ik nog nooit bedacht. Of dat onder vindingrijkheid valt. Ik vind hem wel, ik vind hem wel terecht als ik iets doe naar de ander toe en dat toegeef. Dat het bespreekbaar is. ~~Dan denk ik van ja oké.~~
- Thijs: Maar dat stukje zou volgens u, ~~is volgens u~~ nog een beetje grijs gebied onder welk handelen dat dan precies valt?
- Dineke: Ja dat valt allemaal onder professioneel handelen. Maar of dat nou echt bij vindingrijkheid hoort. Bij vindingrijkheid denk ik echt altijd aan dat je dus een andere route kunt nemen. Hoe die route er dan ook uit mag zien.
- Thijs: Kan u voorbeelden geven van effectief vindingrijk handelen? ~~Een concreet voorbeeld. Ook van misschien afgelopen week.~~
- ~~Dineke: Ja van een ondersteuningsvraag. Van een cliënt?~~
- ~~Thijs: Ja bijvoorbeeld.~~
- Dineke: ~~Ja~~ Ik heb een cliënt die heel boos was op d'r werkbegeleider. En ze konden er maar niet uit komen waarom ze zo boos was op die werkbegeleider. ~~Jaja, en ze heeft moeite met taal. En ze werkt bij de strijkafdeling en ze heeft geleerd daar ligt de was en dan moet ik eerst dit of zus opvouwen en allemaal op de manier hoe dat moet. En dan is daar de mand en dan ligt het allemaal keurig. Zo'n reeks van handelingen moet ze doen. En nu had ze een werkbegeleider en die wilde bijvoorbeeld dat ze eerst de handdoeken deed en daarna de blouses. En boos en een gedoe en een dit. Dus ik zeg tegen haar zet dan eens neer met duplopopjes hoe het eruit ziet. Nou toen bleek dus, toen ze een prachtig beeld gaf ze me. Zij daar en die werkbegeleider kwam zo'n groot blok. Die stond wel zo'n stuk boven haar. En wat deed die werkbegeleider, die deed heel neerbuigend naar haar, ze deed niets goed. Nou dat kon ze me niet goed vertellen. Die houding van die werkbegeleider die was gewoon zo van waardeloos wat je doet. Nou dat was ze zo boos om. Want ze had ervoor geleerd en een diploma voor gehad en haar vorige werkbegeleider die, ze deed het ook altijd prima. Maar het was gewoon de manier van communiceren naar haar toe. Ze werd behandeld alsof ze~~

een klein kind was. Zo voelde ze dat. En ze is in de 30 en spraak heel krom, maar haar ADL taken zijn heel erg goed en op een heel hoog niveau. En ze ziet er ook heel normaal uit. Maar die werkbegeleider had haar op een heel ander niveau aangesproken. En dat zette ze prachtig neer met de duplo. En dat was in een keer helder. Dus toen kon ik voor haar d'r woorden aangeven. Ja! zegt ze ja! Helemaal opgelucht. Dus het was eigenlijk heel leuk.

Thijs: ~~_____ wat grappig is dat zeg.~~

Dineke: ~~_____~~ Ja zijn we wel dik een half uur bezig geweest. Ik zeg het nu wel in een minuut. Was echt een poos mee bezig ~~voordat~~, met vragen met taal, met aangeven. ~~Dat is dus ook~~ ik geef er wel taal aan voor haar. Doordat ik er taal aan geef komt er bij haar het bewust zijn.

Seval: Zo klinkt het ook een beetje. ~~Zo van~~ het is net een kind die dat woord nog niet kent. Dus je geeft hem dat woord en dan voelt die zich begrepen en hij begrijpt zichzelf ook beter.

Dineke: Klopt. ~~En~~ ik heb er een foto ~~dus~~ van gemaakt. Tekst erbij gezet. Naar de begeleiding gestuurd van jongens dit is er gebeurt. Met haar overlegd he of ze het goed vond. Nou ~~fijn~~ vond ze fijn. Het heeft geholpen.

Thijs: ~~_____ En wat zeggen zij er dan van? Of heeft ze dat proces nog niet meegemaakt?~~

Dineke: ~~_____~~ De werkbegeleider is overgeplaatst. Dat is best wel heftig, maar het bleek bij heel veel cliënten te spelen. De werkbegeleider zat op de verkeerde plek. Die hebben ze naar een ander niveaugroep overgeplaatst. Wat voor de werkbegeleider ook veel fijner was maar ook voor de cliënt fijn was.

Seval: ~~_____ Nou dat is dan een hele goede interventie geweest.~~

Dineke: ~~_____~~ Voor beiden kanten he, want die werkbegeleider voelde zich ook onhandig daarbij. Dus dat kan. Nou en er is plek genoeg. Dus ze is naar een andere plek. Ze is geruild. Tot tevredenheid van iedereen.

Thijs: En zeg maar, ja dat zijn niet uw directe collega's dan, maar die daar in dat team zitten. Zeggen zij dan ook nog iets tegen u wat zij dan van die vindingrijk handelen vinden?

Dineke: Ja, zo nu en dan moet ik het team trainen daarin. Want dan komen er dus heel veel dingen uit die manier van communiceren, dat die cliënten het heel goed op doen. Ik heb ook zo'n schema gebeurtenis gedachten gevoel en gedrag en die werken we dan ook uit. Met picto's of wat platen of wat ze willen en dan wordt dat overgedragen naar een heel team. Dan moeten ze op die manier willen ze dat ook leren omdat ze dan de cliënt beter kunnen begeleiden en begrijpen. Maar dat is lastig maar dan moeten ze dat dus leren. Dan moeten ze dat stukje vindingrijkheid leren. Nou dan train ik ze één of twee keer en daarna nog wat begeleidende gesprekken. Dan doen ze dat. Maar dat doe ik pas als een cliënt meerdere keren iedere keer bij mij terug komt. Met tussenpozen. En dat ik denk het is niet de thematiek van de cliënt, het is een omgevingsvraag. En dan gaan we dat op die manier overdragen. Het kan natuurlijk niet zo zijn als jij telkens met dezelfde problematiek terug komt, als je uitbehandeld ben dus het gaat goed. Dan merk ik ja maar die omgeving begeleidt verkeerd.

Thijs: Ja precies, dat is dan wel zo. En wat is dan de feedback die u zeg maar indirecte of directe collega's u teruggeven?

Dineke: Vinden ze fijn. Zijn ze heel blij mee altijd. Want het helpt hun dus om eh makkelijker de relatie te hebben want de relatie gaat dan stukken beter. Ze helpen de cliënt ze kunnen met me kaar door één deur. Ze hebben gewoon geen problemen meer of

althans veel minder. Ze weten gewoon bij marietje, als marietje dus heel druk wordt of juist eh niet zich terug gaat trekken, dan weten ze dus dan van nou dan moeten we eens op deze manier gaan proberen om contact te maken en dan komt het verhaal en dan kunnen we verder. Het is voor hun dus ook echt fijn.

Thijs: En is dat vindingrijk handelen? Wat die mensen dan doen volgens een bepaald schema werken?

Dineke: Als ze echt dat schema strak aanhouden dan wordt het natuurlijk weer een methodiek, maar als ze aanpassen voor haar wel weer. Ik merk wel dat ze hem uitbreiden. Ze hadden voor die mevrouw met dat schema, hadden ze een heel praatkoffertje gemaakt. Waar ze allerlei van die dingen in hadden gedaan. Hadden ze met, als je nou weer wil zeggen, halen we het koffertje naar ons toe. Nou dat vind ik vindingrijk. ~~Haha.~~

Seval: ~~Ja. Haha.~~

Thijs: ~~Dat is heel mooi.~~

Dineke: Dat werkte goed. Ze hadden ~~bij, ergens in,~~ een heel mooi koffertje gekocht. Dat hadden ze haar uit laten zoeken. Dat vind ik ook al heel vindingrijk. Dus dat is wel heel leuk ~~he.~~ Dan heb je extra contact. ~~Nou~~ je eigen koffertje voor als t niet lekker loopt dan pak je je koffertje en dan ga ik naar jou toe. ~~Dat is toch een prachtig signaal. Ja.~~

Thijs: ~~Wat grappig ja.~~

Seval: ~~En~~ hoe zou het kunnen zijn, dat ze ~~van, van~~ op zichzelf niet zo vindingrijk zijn als u? ~~Van wat zou, ja~~ hoe zou dat ~~nou~~ kunnen komen?

Dineke: Ze zijn minder getraind. Ik doe natuurlijk niet anders ~~he.~~ Ik volg de nascholingen ervoor. Mijn afstudeeronderzoek heb ik er over gedaan en nu weer verder. Ik doe niet anders. ~~Als~~ ik lees literatuurboeken erover. ~~Ja.~~ Dat kan je ook niet verwachten van een ander. En dat hoeft volgens mij ook niet. Als ik zie hoe deze begeleiding dat oppakt en de begeleiding in de gehandicaptenzorg is vaak MBO niveau 4 ~~he,~~ dan denk ik van nou dat is prima. Dat is helemaal oké.

Thijs: ~~Ja mooi.~~ En wat vindt u van de vindingrijkheid van uw collega's hier op school ~~bijvoorbeeld?~~

Dineke: ~~Ooh dat is heel verschillend. Haha.~~ Dat is heel verschillend. Er zijn erbij die het heel erg hebben en die er goed in zijn en die ook heel gevoelig voor een ander zijn ook naar de studenten toe. Dat zullen jullie ook weten want dat zijn de collega's die heel goed zijn in studentenbegeleiding of in SLO of ~~eeh~~ dat soort dingen allemaal. Maar er zijn er ook bij die dat helemaal niet zijn. Die er ook helemaal geen behoefte aan hebben om dat te zijn. Die vinden dat helemaal niks die hebben daar niks bij.

Seval: ~~Ooh wat grappig.~~ Dus dat zijn de docenten waar wij vaak meer mee hebben, die zijn over het algemeen, ~~eeh~~ vindingrijker?

Dineke: Dat zou kunnen. Dat zou je eens voor jezelf na moeten gaan. Of ze makkelijker in staan zijn om bij jullie aan te sluiten of met jullie vragen om te gaan. Of dat ze de kans krijgen, meer dan de één dan de ander. Dat kan natuurlijk ook ~~he.~~ Dat hangt ook een beetje af van je eigen achtergrond van wat je hebt gestudeerd of wat je leuk vindt.

Thijs: En als u zo'n vindingrijke actie ziet van uw collega's, wat doet u daar dan mee?

Dineke: Ooh dat vind ik leuk, daar geniet ik altijd van. Daar hebben we het ook met elkaar over. Want die collega's die dat dan heel veel inzetten daar heb ik dan ook veel contact mee. Dat zijn natuurlijk de MAM docenten ~~he, haha~~.

Thijs: ~~jaja~~.

Seval: ~~Haha~~.

Dineke: ~~Haha die vreselijke MAM docenten~~. Maar de pedagogen hebben het ook wel ~~he~~. Ik werk veel met pedagogen samen. Dus dat werkt ook wel goed. Maar daar hebben we het ook samen over. Van joh ik heb nou toch iets. Wordt wel heel veel met elkaar over gepraat, dus dat is wel heel leuk, ~~ja~~.

Thijs: Dat is ook wel belangrijk ~~he~~.

Dineke: Ja.

Thijs: Dat je kan groeien in je vindingrijke handelen.

Dineke: Ja maar dat je ook studenten recht kan doen.

Seval: ~~Ja zeker~~.

Dineke: Dat ze tot hun recht komen en hoe je ze het best kunt ondersteunen. En soms zijn er vragen die soms ook heel lastig zijn. Ik had een afstudeerkoppel bijvoorbeeld die stopte, omdat de één met hele erge psychische problematiek had. Dan kan ik ook niet alleen oplossen. Dan is het heel fijn als je daar samen met collega's naar kunt kijken hoe kan zij verder.

Seval: ~~Ja, soort van intervisie achtig iets~~.

Dineke: ~~Ja~~ dat is gewoon fijn. Dat ze daar dan ook begeleiding bij krijgt. Ik bedoel dat is best wel ingewikkeld. En 4 jaar lang, ~~4 jaar~~ is een lange tijd ~~he~~. In ~~in in~~ je leven dat je hier doorbrengt, dus der kan van alles met jullie gebeuren.

Thijs: ~~Ja, absoluut. Nou we zijn er door heen~~.

Seval: ~~Ja we zijn er door heen~~.

Thijs: ~~Nou hartstikke bedankt in ieder geval voor de vragen~~.

3. Geschrapte interview gezinshuismoeder uit gezinshuis 4

Datum: 9 april 2015

Met: Maria, gezinshuismoeder

Door: Thijs Grandia & Seval Durusoy

Waar: gezinshuis 4 in Haastrecht

3.1. Fragment 34

Thijs: Kun je vertellen wat hier gebeurde?

GHM: het ging over Herman die woont op het hoekje van het dorp die de computer altijd bij ons regelt. Daar hebben we goed contact mee. En me dochter die moest een stekker hebben en die hebben ff netjes zitten wachten omdat die net van tafel waren, voordat ze aanbelde en zei Herman van goh ik ben eigenlijk maar tot zes uur open. Dat wist ik eigenlijk ook niet. En dat vond Richad zo te horen belachelijk want hij had ook een stekker nodig en moet dus wachten tot morgen maar dat toch laat. Daar gaat het om.

Seval: dat is de situatie.

GHM: ja dat hij iets in z'n hoofd heeft en het helaas niet zo werkt.

Seval: ~~um nee. En nou~~ je hebt al heel duidelijk ~~uh~~ uitgelegd wat de situatie ongeveer ~~uh~~ hoe die eruit zag. Hoe kijk je op dat moment naar de situatie? Ook precies zoals je het nu uitlegt?

GHM: ~~uh~~ ja, maar ik ben met meerdere dingen tegelijk bezig merk ik, want ik ben die negerzoenen nog aan het maken ~~of die zoenen aan het maken~~ haha. En mijn dochter komt binnen Barbera met Corwin daar zit ik mee te kletsen. Ik zit te kletsen met Joesef die het ~~volgens mij over, o ja die heeft het~~ over de traktatie en dan heb je Joris die is bezig met zijn spreekbeurt met zijn werkstuk ~~en ja~~.

Seval: ja ja echt een duizendpoot die ~~uh (wordt onderbroken door GHM)~~

GHM: ja en corrigeer Richad dat hij normaal moet praten over een volwassen man

Seval: ~~ja er is echt heel veel tegelijkertijd wat je aan het doen bent~~. En ~~em~~ welke ~~uh~~ gedachten gingen er volgens jou ~~uh~~ om in Barbera die binnenkwam?

GHM: ~~uh nou~~ die was blij dat ze een nieuwe stekker had

Seval: en heb je gehoord wat die tegen elkaar zeiden?

GHM: ~~tegen Richad? Zei ze wat tegen Richad?~~

Seval: ~~ja~~

GHM: ~~zij zei dat die maar tot zes uur open was maar?~~

Seval: ~~ja ja zal ik het even herhalen?~~

GHM: ~~ja~~

Seval: ~~Even kijken hoor uh em even kijken~~. Richad vraagt aan hem of aan haar van hoeveel koste die? Twintig euro de hele set he. ~~Dan zegt Barbera van uh of nee dan zegt Richad dat hij alleen de bovenkant nodig heeft. Uh nou Barbera zegt nou mooi hij is alleen van mij dat is mooi he. Dat benadrukt ze een paar keer~~

GHM: ~~————~~ ja ja

Seval: ~~en dan zegt ze~~ Richad nee das mooi voor mij want ik ga hem ook halen. ~~En dan krijgen ze dus dat uh stukje.~~ Kreeg je dat op dat moment ook mee?

GHM: ~~————~~ nee. Uh op dat oh dan moet ik ff nadenken hoor das al anderhalf jaar geleden

Seval: ~~————~~ ja das goed hoor neem de tijd.

GHM: ~~haha~~ ik denk het haast wel. Dat ik dat wel heb gehoord want ik vroeg volgens mij ook hoe duur het was die stekker want het is uiteindelijk ook mijn geld dus ik denk dat ik dat wel heb meegekregen ~~hoor haha~~ op dat moment. ~~Uh ja.~~

Seval: ~~ja oké en uh~~ heb je een idee wat er in Richad zijn hoofd omging? Wat voor gedachtes?

GHM: nou ~~uh~~ het lijkt er ~~ze~~ op alsof Barbera bang is dat Richad haar stekker gaat gebruiken, wat zo maar zou kunnen Richad een beetje kennende. ~~Maar vervolgens omdat uh vervolgens heeft zij dat bij tijden dat Richad uh zich em ja omdat hij het erover heeft dat Herman tegen hem heeft gezegd ja zeven uur. Denk dat hij zich uh dat die wel baalt daarvan. Dus ik denk ik weet wel zeker dat die baalt inderdaad dat die denkt potverdikkeme ik wilde ook nog een stekker halen en nou kan het niet meer. En vandaar dat Barbera natuurlijk extra benadrukt van het is mijn stekker, want die ziet de bui al hangen want die pakt straks die stekker.~~

Seval: ~~————~~ ja ja die beschermd zichzelf daarin

GHM: ~~————~~ ja ja ja

Seval: ~~————~~ oké

Thijs: en wat deed jij op dat moment?

GHM: ik luisterde volgens mij. Ik laat dat gaan want ik weet dat Barbera voor zichzelf kan zorgen. En op moment dat ik merk dat Richad ~~em~~ dat niet respecteert zal ik ingrijpen, maar in dit geval respecteert hij Barbera want hij had het erover ik haal mijn eigen stekker. Ja das wel de afweging die je met Richad maakt denk ik. Ik kijk en ik luister en ik kijk naar Barbera hoe Barbera daar op reageert. Nou Barbera is wat dat betreft vrij pittig en ~~uh~~ die weet echt wel ~~uh~~ wat ze wil en wat ze niet wil en hoe ver je daar in kan gaan. Dus ik luister, ~~dus ik luister? Ik kijk naar de signalen van Barbera en ik laat dat in principe wel gaan. En ik grijp pas in als ik denk nou nou gaat het te ver, nou heeft die geen respect voor haar en nou uh ja moet die gewoon luisteren. Dus dat doe ik hier uh onbewust nou ja weer onbewust. Doe ik onbewust haha.~~

Thijs: ~~ja~~ en zou je bewust ingrijpen?

GHM: ja ik zou bewust ingrijpen op dat moment ja.

Thijs: ~~ja~~ en ~~uh~~ en ~~uh~~ ~~em~~ Richad zegt vervolgens wat een nare bal

GHM: ~~ja~~ nou en dat vind ik niet kunnen

Thijs: ~~nee?~~ En wat doe je dan?

GHM: ~~haha~~ dan zeg ik daar wat van. Dat zeg je niet over een volwassenen, voor de rest is het klaar dan heb ik het er daar niet verder meer over.

Seval: nee?

GHM: nee ~~dat ja~~ tenzij hij weer een weerwoord heeft maar in dit geval accepteerde hij dat ook.

Seval: ~~um~~ maar hij zei ja

GHM: ~~ja zei die ja?~~

Seval: ja jij zei vind je dat normaal over een volwassen man

GHM: en dat zei hij ja en dan negeer ik dat

Seval: ~~ja?~~

GHM: ja das bij hem ~~uh naar mijn~~ methode.

Seval: hoezo doe je dat?

GHM: omdat ik uit ~~uh~~ ervaring bij hem nu weet dat dat het beste werkt. ~~Op moment dat ik ik erop in ga dan dat bij de andere anders hoor maar zo werkt het bij mij en hem. Op moment dat ik er op in ga dan gaat hij door. En dan gaat hij maar door en door en dan kom je in een eindeloze discussie waar nergens op slaat. Dus ik stop dan bewust en ik negeer hem echt, echt bewust, weer dat bewust en dat werkt bij hem want dan gaat hij nadenken.~~

Seval: ~~um~~

Thijs: op dit moment deed je dat niet. Op dit moment zei je eerst van denk het niet dus uh hoe laat ben je morgen uit?

GHM: ja ik help hem met een alternatief zoeken omdat ik wel weet dat hij in dit geval ~~uh uh~~ ~~em~~ het jammer vindt dat die zijn stekker niet kan halen omdat hij dat helemaal in zijn hoofd heeft. Hij heeft een soort planning in zijn hoofd gemaakt, zonder dat hij dat zegt hoor maar dat vul ik dan toch in voor hem en zo werkt het bij hem. Het is geen autist maar hij heeft af en toe wel van die trekjes. En ~~uh~~ dan probeer ik ~~uh~~ hem te helpen ~~uh~~ dat hij op een andere oplossing kan komen. Dat die dus morgen na schooltijd die stekker kan halen daar heeft die ook nog tijd genoeg voor.

Seval: je ziet een bepaald onvermogen bij hem?

GHM: ~~ja ja hij ziet~~ hij overziet dat dan niet. Zoals vandaag ook bijna daarom schreef ik goh kunnen jullie wat later komen. Uiteindelijk was hij toch heel vroeg uit ~~haha~~.

Seval: ~~ja das niet erg.~~

GHM: maar hij overziet dat dan niet. Dan denk hij oh dat ga ik niet redden dit en dat en ~~dan~~ ~~ja~~ daar heeft hij hulp bij nodig. En das de hulp die hij dan niet kan vragen maar die ik dan voor hem invul. Bewust.

Thijs: ~~ja wel bewust?~~

GHM: ~~ja wel bewust.~~

Thijs: en wat dacht je op dat moment? Hij zegt nare bal en jij reageert erop.

GHM: ja klaar en dus daar heb ik het verder niet meer over, want ik merk dan dat ~~uh ja~~ soort van teleurgesteld is. Nee dat is een te groot woord maar hij ~~is wel uh ja uh ja~~ tegen ~~ja~~ hij gaat dan dwars liggen. En om dat te voorkomen ga ik helpen ~~om~~ om een oplossing te vinden. Toen, inmiddels is die al verder maar toen had die dat nog nodig.

Thijs: ~~oké~~ en ~~uh~~ dacht je op dat moment ook iets van he ~~uh~~ dit gebeurt en

GHM: nou ja wat ik net zeg he ~~ik ik ik dacht dat hij uh~~ ik zag aan hem dat hij ~~uh~~ boos werd of dat hij teleurgesteld is en ~~dat die dan tegen uh~~ op dat moment was alles fout en om dat te voorkomen ~~dan~~ ben ik wel heel erg preventief ~~dan uh~~ bezig en dan help ik hem

met een oplossing. En dan is die nog teleurgesteld want dan kan die nog niet op zijn computer omdat die dan leeg is maar dat is dan de consequentie ja.

Seval: ~~ja-uh~~ en kun je kun je omschrijven wat ~~uh~~ de consequentie is van deze interactie. ~~Hij~~ ~~zei~~ ~~zege~~ al jij helpt hem eigenlijk op weg wat ~~wat~~ is dan volgens jou ~~uh~~ de consequentie van jou reactie? Of het gevolg?

GHM: het gevolg is dat hij ~~uh uh~~ zich daarbij neerlegt ~~en dan~~. En dat hij dan denkt van ik ga morgen uit school direct naar Herman om een stekker te halen.

Seval: ~~ja-ja~~ hij gaat niet verder met de strijd

GHM: ~~nee-nee-nee~~ omdat ik hem heb geholpen. Zou ik hem ~~uh~~ laten gaan, dan had die de strijd wel opgezocht, want hij wil dan perse die stekker ~~ja~~

Seval: ~~ja-ja~~. En jij jij geeft dan die oplossing en hij ~~hij~~ reageert er verder niet op. Laat je dat verder ook bewust zo?

GHM: ja. Want bij hem moet landen ~~haha~~.

Seval: hij heeft de tijd nodig?

GHM: ja en dan ~~uh~~ laat ik het ook echt ~~uh~~ zo. En als hij dan de volgende dag er niet meer aan denkt dan ~~uh~~ is het zijn verantwoordelijkheid want ik heb hem geholpen en hij moet dan aanpakken. En het zou zo maar kunnen zijn dat hij het de dag erna weer vergeet namelijk en dan geef ik het weer aan goh dan moet je morgen uit school misschien gelijk door gaan. Ja zo werkt dan bij hem ~~haha~~

Seval: ~~ja-ja~~ hij moet daar ~~wat meer in gestuurd worden~~

GHM: ~~hij moet daar-ja-ja~~

Seval: weet je of hij het de volgende dag heeft gehaald?

GHM: nee volgens mij niet

Seval: nee?

GHM: nee dat duurt bij hem echt een paar weken soms. Dan heeft die het echt nodig voor werk voor school bijvoorbeeld en dan gaat die uiteindelijk. Want hij is dan ook nog zo slim dat die het dan bij Corwin of bij Joesef leent. Hij weet dan dat die niet bij Barbera hoeft te komen want dat weet die dan inderdaad wel maar dan gaat die wel naar een ander. Ja dat doet die dan wel zo snugger. Ik weet niet of die dat bewust doet hoor maar zo snugger is die wel ja

Seval: je haalt het niet zelf voor hem?

GHM: nee ~~nee~~ dat doe ik niet ~~haha~~ nee dat gaat weer te ver. Nee ik vind dat die dat zelf kan en moet kunnen ja en dat kan die ook makkelijk. Hij is dan alleen te lui en te druk met zichzelf en ~~uh~~ om dat soort dingen te regelen ja dus eigen consequentie dan ~~ja~~.

Seval: ~~ja-helder-ja~~

Thijs: Hoe kijk je terug op deze situatie?

GHM: ja heel herkenbaar. Dus dit geeft heel goed weer hoe ik met Richad omga en hoe Richad met mij omga

Seval: ja?

- GHM: ja tis wel heel grappig Richad kennen wij al wel heel lang. Al vanaf het begin af aan, he Richad was best wel in contact lastig en nog is die lastig in contact want hij vindt het lastig om aangeraakt te worden. ~~Hij is heel uh tis echt~~ afstoten en toe trekken dat heeft hij heel erg. Dat hechtingsproblematiek heeft hij heel erg en ik heb een bepaald patroon met hem ontwikkeld waardoor ~~uh~~ we het goed kunnen vinden samen. ~~Soort begeleidings~~ ja soort begeleidingspatroon is het denk ik. En het is wel leuk door de stagiaires ~~word ik uh~~ worden mijn ogen soms wel eens open gedaan heel blanco erin staan met hem en hem nog niet kennen en hem op een hele andere manier bejegenen dan ik soms doe en dat werkt ook. En dat geeft mij soms wel een ~~uh~~ eyeopener van dat hij eigenlijk wel verder is dan dat ik zelf denk ~~dan~~ dat ik hem in het patroon ook houd dan. ~~Snap je~~
- Seval: ja je hebt een bepaald patroon met hem ontwikkeld
- GHM: ja ~~omdat ik uh~~ hij kan namelijk heel explosief zijn en erg boos zijn en dan is erg geen land met hem te bezeilen echt gewoon niet. Dan haalt die bijna ~~uh~~ het bloed onder je nagels vandaan en dat is best knap als een kind dat kan bij mij en hij kan dat ~~haha~~ dus ik heb een ~~uh~~ ja bepaald ~~bepaalde~~ lijntje met hem ontwikkeld waardoor dat gewoon niet gebeurt. Waardoor het eigenlijk gewoon goed verloopt. En dat houd je dan in stand terwijl hij eigenlijk misschien wel veel verder is. En inmiddels zijn we dus ook wel verder nu omdat ik gelukkig stagiaires in huis heb. Leo gaat op een hele andere manier die gaat de confrontatie met hem aan keihard. Ja en dat is dus niet mijn manier en dat past ook niet bij mij ~~dus dat wel wel uh~~ ja dit beeld geeft wel goed weer hoe ik met hem om ga ja.
- Seval: durf je ook buiten dat patroon te stappen?
- GHM: ja dat durf ik wel maar daar moet ik af en toe wel op gewezen worden.
- Seval: dat doe je niet uit je zelf?
- GHM: ik doe het niet direct uit mezelf omdat het wel heel erg bij mij ligt wat ik doe. En soms is het wel even goed om even ~~uh~~ iets wat niet zo zeer bij je zelf ligt in de eerste instantie om wel het gewenste effect te krijgen. Ja en dat doe je dan heel bewust ja. Terwijl dat heel raar voelt. Heel raar ~~haha~~. En dan ben je wel het tegenoverstelde van wat ik net daar zei je moet echt zijn maar op dat moment ben ik eigenlijk niet echt, want zo ben ik niet maar ik probeer het dan wel te zijn omdat ik weet dat het effect heeft waardoor ik het wel weer bij mijzelf houd. En dat is voor de kinderen soms heel verwarrend zo van ~~huh~~ wat doet die nou ~~haha~~, want ik reageer ~~dus~~ dan heel anders.
- Thijs: ja ook wel weer leerzaam hoe ze zien hoe je ermee om kan gaan.
- GHM: ja en voor mijzelf hoor en daarom is het zo leuk om met stagiaires te werken omdat andere mensen inderdaad toch weer ander zicht erop hebben.
- Thijs: ja dat geloof ik. Heb je je doel kunnen bereiken?
- GHM: ~~em~~ ja dat denk ik wel, want ~~uh~~ de rust is er nog steeds. Dat is ook mijn grootste doel altijd, want ~~uh~~ dat staat in elk verslag weer, dat ik gewoon de rust in huis wil bewaren waardoor iedereen zich optimaal ~~uh~~ kan ontwikkelen en lekker in hun vel zit en ~~uh~~ kan functioneren ja. Harmonieuze stabiliteit noemen we dat dan netjes.
- Thijs: ~~dat is mooi. Dat is goed in een hulpverleningsplan he.~~
- GHM: ja. ~~Niet in de volksmond maar~~ ja dat is onze grootste doel in huis. Dat je dan dat weet te bewaken dat iedereen gewoon zich prettig voelt. Ja iedereen wel op zijn eigen manier wel ja. Dus ja denk wel dat ik mijn doel heb bereikt.
- Seval: ja mooi. Wat ~~wat~~ vind je sterk aan jezelf hierin?

GHM: ik vind mezelf wel een duizendpoot hier nu. Dat ik hier nu wel ~~uh~~ de ~~uh~~ signalen van alle kinderen ~~een soort van~~ oppik en ~~uh~~ met iedereen ~~uh~~ wel ja een soort van gesprekje heb. Ja ondanks dat Shahida achter me hangt en mee had kunnen helpen misschien ~~maar ja~~ ~~haha~~

Seval: ~~haha~~ ja die staat er weer achter

GHM: ja die staat achter me stoel. Ja en het is wel opvallend want Joesef hangt ~~uh~~ ook heel veel hier maar ~~uh~~ dat was het eerste ~~uh~~ half jaar dat Joesef bij ons was. ~~Die heeft nu,~~ die is ~~naar~~ nog echt zoekende naar een plekje merk ik nu op de film. Die heeft nu ja ~~die heeft gewoon z'n ding nu.~~ Die hangt nu helemaal niet rond de tafel. Die is lekker met zichzelf. Die gaat naar zijn kamer of die gaat voetballen of die gaat ... ~~dit weet je wel.~~ Grappig om te zien ~~nu ja~~ dat Joesef verder nu is ja.

Seval: ~~————~~ ja leuk

Thijs: ~~————~~ ah grappig ja

Seval: ~~wat uh~~ wat vind je minder sterk aan jezelf hierin?

GHM: nou ja misschien dat van Shahida wel. Dat ik denk van oh die hangt er nog steeds ja.

Seval: ja ja dus ~~dat uh~~ ~~das uh~~ dat lijntje met haar bedoel je dan?

GHM: ja

Seval: en dan hier nog iets? Met ~~uh~~ Richad? ~~of.~~

GHM: nee dat heb ik wel bewust gedaan ja ~~dat heb ik bewust gedaan en dat em ja~~

Thijs: daarin vind je alle dingen ~~uh~~ die je ~~uh~~ gezegd heb ~~vind je sterk aan jezelf?~~

GHM: ja ik denk dat ik het op deze manier eigenlijk hetzelfde zou doen.

Seval: ~~————~~ um ja

Thijs: wat neem je mee naar de volgende keer?

GHM: ~~em~~ nou ja dat ik toch meer op Shahida let nog nu. En met Richad, ~~ja weet je ik zit met Richad nu in een ander uh~~ heb ik een heel ander lijntje ~~uh~~ want ik spreek hem nu veel directer aan. Hier probeer ik het nog een beetje te sussen en help ik hem met een oplossing en ~~nu~~ hij is nu verder en ik ook met hem waardoor ik hem ~~uh~~ nu anders anders benader.

Seval: ~~————~~ um ja

Thijs: ~~want~~ hoe zou je ~~uh~~ nu in deze situatie ~~uh~~ ~~nu zou je~~ dat ~~nu~~ gedaan hebben?

GHM: ik zou ~~nu in deze~~ gezegd hebben joh ~~wat denk je~~ hoe denk je dat je aan een stekker kan komen? Een andere vraagstelling en ~~uh~~ of ~~een~~ door te zeggen als jij dat van Herman zegt dan hoef je geen stekker bij hem te kopen hoor ik weet niet wat je dan gaat doen. Weet je wel op die manier ~~meer gaan meer meer gaan~~ benaderen. Kijk als ik dat op dat moment toen had gezegd ja dan had je niks meer met hem kunnen doen ~~dan uh.~~

Seval: dan had je een ~~uh~~ bom ~~(wordt onderbroken door GHM)~~

GHM: ja dan had ik een bommetje gedropt. Denk niet dat ~~dat~~ handig is. Overigens had Leo dat wel in deze situatie kunnen doen bij wijze van spreken. Als Leo nu hierbij was en die had dat gezegd dan was er niks aan de hand. Die heeft een ~~uh~~ hele andere relatie met ~~uh~~ Richad dan ik.

Thijs: ~~oké dat is grappig~~

Seval: ~~hm~~ even kijken als je hier weer zo naar deze situatie kijkt, ~~he we benoemde net al van we vroegen net al van~~ wat heb je nodig om in deze situatie zeg maar je doel te bewaren ~~uh~~ te bereiken. Is dat zeg maar weer hetzelfde dus dat je de ~~uh~~

GHM: rust

Seval: ~~ja~~ rust heb je nodig

GHM: ~~absoluut~~

Seval: kun je ook zeggen respect? Of is dat hier anders?

GHM: ~~em~~ ja maar hij heeft het min of meer wel voor me ook al gaat hij even door maar hij houdt daarna wel op. Hij weet ook wel waar mijn grens ligt in dit geval dus ~~dus~~ hij heeft zeker wel respect voor me. Maar ik denk dat de rust ~~wel uh uh ja~~ wel belangrijk ik laat me niet opjatten. ~~En dat is belangrijk ja ja.~~ Ik laat me niet uit de tent lokken.

Seval: ~~nee.~~ En je kunt niet spreken van dat je ~~uh~~ iets mist in deze situatie net zoals de vorige van nou dat had ik echt nog gemist?

GHM: nee

Thijs: wat heb je nodig ~~van uh~~ van de puber?

GHM: ~~nou ja~~ respect ~~weer inderdaad he~~ en dat ze naar me luisteren ~~haha.~~

Seval: hij blijft aankijken he

GHM: ja en ik ga gewoon door

Seval: ~~ja ja~~

GHM: ~~ja~~ hij probeert mij uit de tent te lokken. En dat werkt niet en daarom is die rust zo belangrijk. Ik laat me niet uit de tent lokken. Al helemaal niet door jou. ~~Ja.~~ En dat weet die eigenlijk ook wel maar hij probeert het wel want hij zoekt wel mijn grens. ~~Ja~~ en daar ben ik wel duidelijk in ~~ja~~ die is nu bereikt klaar ~~ja.~~

Seval: ~~wel~~ bijzonder hoor

GHM: ja en hij is gewend dat die grens boosheid is en met ~~met~~ gooien ~~met~~ slaan ~~met~~ agressie dus het is voor hem ook een heel proces want bij iedereen ligt die grens weer anders ~~en ja.~~

Seval: ~~das dan wel weer uh toch even anders~~

Thijs: ~~moeilijk~~

GHM: ik zit nu even terug te kijken ik ben wel boos op hem maar ik ga nooit tegen hem gillen ~~terwijl bijvoorbeeld~~ echt mijn stem verheffen ~~of zo dat~~ doe ik bij hem nooit. Terwijl bij ~~uh~~ Joris dat wel doe ~~en bij Joris ook~~ maar bij Richad eigenlijk nooit. Omdat dat eigenlijk bij hem het ~~tegenover uh~~ tegenovergestelde effect heeft weet ik. Dus dat doe ik heel bewust ~~doe ik dat~~ bij hem niet. Doe ik een ~~hele andere~~ beetje ongeïnteresseerd. He joh lekker boeien wat jij zegt ~~ik ben uh~~ ik ben hier mee bezig. Dat heeft bij hem effect. ~~Ja~~ dan ben ik dus heel bewust bezig ~~ja.~~

Thijs: ~~stickem doe je best wel heel bewust~~

GHM: ~~veel~~ bewust ja. Ja ja in dit geval bij hem wel ja ja.

Seval: ja ja ~~em~~ nou wij hebben deze fragmenten ~~zeg maar~~ niet voor niets gekozen, ~~omdat~~ ~~uh~~ wij zelf ~~uh~~ ja ik heb deze gezien en bekeken ~~uh~~ deze ~~uh~~ best wel hoog gescoord op ~~uh~~ vindingrijk of creatief. Kun jij zelf zeggen van ~~uh~~ dat vind ik ook creatief? ~~Of uh~~ ja wat vind jij daarvan?

GHM: ~~em~~ toevallig hadden we het er gister over dat je sowieso in dit werk wel heel creatief moet zijn. Met ~~met~~ die pubers ~~allemaal~~ omdat ze ~~zo~~ ~~em~~ geneigd zijn om negatief te denken en ~~uh~~ dat het soms inderdaad een hele andere manier van kijken ~~hun~~ helpt om verder te komen. En moet je ~~dus~~ creatief zijn ~~soms-soms~~ in je denken. En ja ~~zo~~ dan ~~uh~~ ~~zo~~ beginnen over een heel ander onderwerp dat je er ook pinguïns van kan maken is dan in die ~~die~~ zin wel creatief. Terwijl ik dat dan misschien niet zo bewust doe. Dan kan je dus constateren dat ik wel creatief ben. Maar in dit geval ja het is een bewuste keuze om hem te negeren op dat moment en ~~em~~ ik zie dat niet meer ik zie dat niet echt als creatief. Het is meer als een ~~uh~~ ja als een manier hoe je op de situatie reageert. Maar het is wel waar dat je in dit werk wel creatief moet zijn.

Thijs: wij vonden ~~vooral uh~~ niet het negeren creatief, ~~want dat gebeurt eigenlijk nu pas,~~ ~~maar em uh~~ kijk wij zagen eigenlijk van ~~em~~ hij zegt wat een nare bal

GHM: ——— ja

Thijs: dus hij lokt jou uit dat hadden wij ook gezien en ~~dat uh~~ dan zeg jij van ~~uh~~ even kijken ~~wat zeg jij ook alweer, oja,~~ vind je dat normaal, ~~he~~ het is een volwassen man. Hij ~~zoekt dan weer.~~ Hij zegt ja. Hij lokt dan weer, het lijkt wel alsof jij dan een soort van ~~uh~~ soort van ~~uh~~ duidelijk wil maken van weet je dit is niet goed, maar hij wil dus de discussie aan gaan. Waarop wij dachten ~~van~~ volgens mij heb jij daar geen zin in precies wat jij net zegt en dat je dan op een gegeven moment zegt van he ~~maar~~ maar hoe laat ben je morgen uit?

GHM: ——— ja ja ja

Seval: hij staat zo van

GHM: ja kom maar op. Ja ~~nou ja~~ dat is inderdaad wel het creatieve het omdraaien naar het positieve weer.

Seval: maar zo kijken wij vanuit onze ogen. Vanuit onze bril.

GHM: ja

Thijs: ——— en dat negeren

GHM: maar dat is wel wat ik ~~wel~~ aan het doen ben in mijn hoofd van hoe krijg ik deze situatie ~~uh~~ weer anders zodat hij ~~uh~~ weer anders gaat kijken en anders gaat denken zonder gelijk boos te worden en dwars te gaan liggen ~~of uh~~ ja, waar je niks meer mee kan. Dat hij ook niet meer verder kan uiteindelijk. Dat is wel wat je continu doet.

Thijs: ——— op het goede pad ~~uh~~

GHM: ja om hem maar weer positief te krijgen en ~~uh~~ verder te krijgen ~~van hoe uh~~

Seval: ——— ja je laat hem eigenlijk op een andere manier kijken

GHM: ——— ja

Seval: ——— een nieuw nieuw iets

GHM: ——— ja ja

Seval: ——— oké oké ik denk dat wij nu wel heel veel weten nu

Thijs: ————— ja he

Seval: ————— heb jij zelf nog toevoegingen van nou dit moet ik echt nog gezegd hebben?

GHM: ————— nee

Seval: ————— nee nou dat is goed

3.2.Fragment 37

Thijs: Nou ~~uh~~ wat gebeurde er eigenlijk volgens jou in deze situatie?

GHM: ~~uh nou ja uh~~ ik was een traktatie aan het maken voor een van de kinderen ~~die er niet bij aanwezig is volgens mij zo te zien nee. Dus~~ ik was het aan het afwerken ~~uh~~ en wat wel vaker gebeurt als ik aan tafel zit en ik ben iets aan het doen is dat iedereen er omheen komt zitten omdat ze toch wel nieuwsgierig zijn wat ik aan het doen ben en eigenlijk op die manier contact maken. En misschien eigenlijk ook wel mee willen helpen maar dat vinden ze dan ook weer niet stoer wat dat is eigenlijk iets vrouwelijks als je dat aan het doen bent. Ik denk dat dat gebeurde en dat ze op die manier contact maken met mij.

Seval: ————— ja ~~em~~ ze waren dus met je aan het contact maken en jij was bezig met negerzoenen.

GHM: ————— ja

Seval: ~~em~~ wat denk je ~~uh~~ dat er verder volgens jou aan de hand was als je zo kijkt? Die pubers gaan dus om je heen zitten

GHM: ja. Nou er staat ook eten op tafel. ~~Haha~~ wat ook erg belangrijk is voor pubers, want ze vinden dat ook erg lekker negerzoenen dus dat ook wel. ~~Em~~ ja verder zijn ze ~~zijn~~ ook wel nieuwsgierig. Ze zoeken een stukje geborgenheid denk ik ook wel. Een beetje huiselijke sfeer geeft het met zich mee.

Seval: ja. En wie van de pubers ~~uh~~ zoeken geborgenheid?

GHM: ik ~~denk ja ja~~, Joris die zat op zijn computer dus die zat er sowieso al. En Daan die zit er ~~natuurlijk~~ naast, mijn eigen zoon, dus die ja die vind het toch wel prima, maar die andere wel allemaal alle vier.

Seval: ————— ja

GHM: ja ~~en~~ Shahida is licht verstandelijk beperkt dus die hangt sowieso wel heel erg aan volwassenen. Die komt altijd wel bij je zitten of bij je staan of meekijken wat je aan het doen ben.

Seval: ————— ja dat hebben we gezien.

GHM: ja en die andere drie jongens ja die ~~uh~~ ja die zoeken gewoon op die manier geborgenheid toch wel denk ik. De gezelligheid, ~~want uh volgens mij is dit~~, ik weet niet welk tijdstip dit was

Seval: ~~Hm volgens mij is dit~~ na het eten.

GHM: ja ~~dus~~ dan hebben ze alle vrijheid om te doen wat ze willen. Meestal gaan ze eigenlijk ook wel direct naar hun kamer ook, want ze kiezen er nu toch voor om er bij te blijven zitten.

Seval: ————— ja ja.

Thijs: ~~oh wat grappig. En op dat moment~~ hoe keek je op dat moment naar de situatie?

GHM: ik was vooral druk met mijn traktatie afmaken denk ik , want de dag daarna was die jarig. Hahaha.

Thijs: ~~och~~

Seval: ~~jajaja dus dat was hoe krijg je het (wordt onderbroken door GHM)~~

GHM: ~~haha~~ hoe krijg je het zo snel mogelijk af. Het voorwerk was al gedaan, maar het laatste was een priegelwerk. En normaal ben ik een beetje pietluttig. Ik wil het dan ook wel mooi hebben, dus dan ben ik wel heel perfectionistisch dat ik die oogjes netjes wil hebben en een dingetje dus dat soort dingen. Ik ben dan minder eigenlijk ja nou ik ben wel bewust ervan dat ze er allemaal zijn, want ik zit met ze te kletsen en ze letten op wat ik aan het doen ben, maar ik ben vooral bezig met mijn traktatie.

Thijs: ~~ja~~

Seval: ~~ja ja~~ en hoe kijk je naar het gesprek van ~~uh~~ Richad en ~~uh~~ Corwin op dat moment?

GHM: ~~dat over die racisme, KK en dat soort dingen? Haha.~~

Seval: ~~ja dat soort dingen ja~~

GHM: ja das een beetje geinen onderling wat wel normaal in ons huis is, om dat soort opmerkingen te maken dus het wel te benoemen inderdaad en volgens mij ~~uh~~ is dat de periode met de jodenkoek natuurlijk ~~uh~~ en dat heet nu ook geen negerzoenen meer en dat soort dus daar zijn de kinderen wel mee bezig. Dat ze het eigenlijk ook wel raar vinden. Dat het allemaal wel moeilijk is. Ja ~~uh~~ zij hebben zelf zo van nou doe nou niet zo moeilijk. We benoemen in huis sowieso alles wel en Richad die is natuurlijk half Surinaams; Surinaams, Hindoestaans. ~~En~~ hij kan wel erg lui zijn dus wij benoemen het ook van ja jij ben een echte Surinamer, je ben al zo lui. Weet je dat soort dingen ja.

Seval: ~~Um ja.~~

GHM: dus dat gesprek ~~ja dat~~ is vrij ~~ja~~ normaal voor mij kunnen ~~ja~~.

Seval: ~~ja vrij normaal ja oké.~~ Je merkt ook dat ze aan het experimenteren zijn of dat ze een beetje aan het kijken zijn wat kan ik ~~uh~~ zeggen wat kan ik niet zeggen

GHM: ja ook en kijken hoe ik erop reageer misschien wel ook wel onbewust. Ik denk niet dat ze dan bewust doen hoor op dit moment. Het is meer onbewust.

Seval: en realiseerde je dat ook op dat moment? Dat je dat idee ook had misschien zijn ze mij aan het uitproberen?

GHM: nee

Seval: ~~dat had je niet?~~

GHM: ~~nee~~

Seval: ~~oké.~~

Thijs: ~~uh~~ op een gegeven moment ~~ga je uh~~ reageer je wel op ~~op~~ Corwin en ~~uh uh~~ Richad ~~em~~ ~~uh~~ weet je ook waarom je op dat moment deed?

GHM: ik denk dat ik dat deed omdat de opmerking misschien iets te ~~uh~~ ver ging, maar ik weet dat niet precies.

Thijs: op wat voor moment?

GHM: ~~ja dat weet ik niet uh meer dan moet ik ja dat eigenlijk even terug kijken. Maar ik reageerde omdat ie toen ja ik weet het eigenlijk niet. Ik reageerde volgens mij gewoon met dat ie dat uh over de KK had.~~

Seval: ~~ja ja. Even kijken hoor.~~

GHM: ~~of of over dat andere kind.~~

Seval: ~~ja dit is zeg maar het uh de zin even kijken hoor ja. (Seval geeft het getranscribeerde fragment aan GHM en zij leest het stuk)~~

GHM: ja dat gaat ging over die punthoed inderdaad en ik probeer het ~~dan~~ het gesprek dan toch anders te vormen dat het feesthoedjes zijn en dat ze niet overal altijd alles achter hoeven te zoeken.

Seval: ~~um.~~

GHM: ~~dan trek ik,~~ dan probeer ik het weer uh te draaien naar wat leukers het gesprek.

Thijs: ja? Hoezo dan?

GHM: ~~ja, haha haha.~~ Das een hele goede ~~haha.~~ Waarom zou ik dat doen ~~ja~~ dat zit in mij denk ik wel hoor. ~~Ik ben wel iemand die uh em uh ja ik kan wel,~~ het is niet zo dat ik geen moeilijke gesprekken aanga maar uh ik ben wel iemand die altijd wel uh positief wil kijken naar de dingen. En dat probeer ik ook mee te geven aan de kinderen.

Seval: ~~um.~~

GHM: en ~~dat~~ altijd wel uh een draai zou geven ~~dat~~ dat iets positief is. Terwijl die heel vaak negatief denken. Sowieso over zichzelf. Ze hebben natuurlijk een heel laag zelfbeeld en heel erg ja negatief ingesteld terwijl uh als je anders kijkt naar uh zaken om je heen, als je zelf gewoon positief ben, dan komen er meerdere positieve dingen bij je terug. Zo denk ik. In tegenstelling tot mijn man maar ~~haha~~ daarom zijn wij ook een goede match. ~~Maar de kinderen zijn ook em uh ja uh Corwin als voorbeeld, dat ging dan niet hier om, die zegt dan goh die vragen steeds om werk ik heb er helemaal geen zin in dit en dat. En dan zeg ik gelijk van joh het is positief dat ze je vragen want dat betekent he dat werken dan doe je dus je best dan doe je dus goed werk. Ja dus dat is dus wel mijn manier van denken en mijn manier van doen.~~

Seval: je probeert er vaak een positieve draai aan te geven.

GHM: ja

Seval: is het dan ook om conflicten te vermijden of te voorkomen?

GHM: ~~em~~

Seval: zou dat kunnen gebeuren?

GHM: ja in dit geval niet hoor.

Seval: ~~nee?~~

GHM: ~~nee nee nee~~ in dit geval zal er geen conflict ontstaan, omdat het een onderwerp is waar we het wel vaker over hebben. Uh d'r worden niet echt racistische opmerkingen naar elkaar gemaakt. ~~Dus em,~~ maar ik zit wel zo in elkaar, ~~zelf.~~ Ik zal niet zeggen dat ik geen conflict aan durf te gaan maar ~~ik ben wel~~ ik ben wel een mens die in de eerste instantie het conflict probeert te voorkomen. Niet te vermijden maar te voorkomen.

Seval: ~~ja ja~~

Thijs: en wat triggerde je om ~~om~~ iets te zeggen ~~om~~ dat het een ~~uh~~ feestmuts was?

GHM: omdat ik trots ben op mijn eigen werk ~~hahaha~~ dan denk ik ~~potverdikkeme~~ wat zeggen ze nou over mijn mooie ~~mijn mooie~~ creatie ~~haha~~ ik denk dat ~~dat het is hoor~~ dat ik echt zoiets van ~~ah~~ dat is een feestmuts dat is geen kk muts schei toch uit. Denk dat ik daardoor getriggerd word. Ja ik zie dat als een feestmuts. Ik had niet eens nagedacht dat dit iets anders zou kunnen zijn. En dat is hun manier van denken wel en die van mij dus inderdaad niet. Dus vandaar dat ik dan ~~uh~~ ja getriggerd word.

Seval: ~~ja ja. Em even kijken als we uh pakken we de regie terug. Em wat was je doel even concreet op dat moment. Je was bezig met de traktatie dat is een doel. Em de pubers zitten om je heen. Heb je dan nog een specifiek doel met de pubers?~~

GHM: nee niet perse. Nee wij leven eigenlijk gewoon ons leven en ~~em~~ ~~uh~~ de pubers natuurlijk ook. Dus ~~uh~~ ik probeer het wel gezellig te houden natuurlijk maar iedereen heeft zijn regie over zijn eigen leven dacht ik wel op dat moment. Dus ~~dus~~ er zit geen bewust doel achter.

Thijs: dus op dat moment stuur je niet bewust aan?

GHM: nee niet bewust. Het zal ongetwijfeld wel eens zo gaan maar dit niet bewust.

Seval: en hoezo doe je het niet bewust?

GHM: omdat daar geen noodzaak voor is op dat moment. Nee na het eten gaat iedereen zijn eigen gang en ~~uh~~ ja, en is daar geen. Op moment dat er echt iets speelt dan ben je daar wel bewust mee bezig. Dan probeer je wel iedereen erbij te krijgen en als d'r gewoon niks aan de hand is of als er niks speelt dan ja dan doe je gewoon je ding en dan doe je dat dus onbewust.

Seval: ~~ja ja ja dat is duidelijk. Uh had je nog een uh~~ had je het gevoel van ik heb hier nog een taak in deze situatie ~~he~~ je hebt een doel maar je hebt ook zoiets als een taak als gezinshuismoeder.

GHM: ~~um~~

Seval: Had je dat op dat moment? Je hoorde dan de jongeren zeg maar praten en je benoemt eerder van nou ~~uh~~ ik geef vaak een positieve draai aan dingen. Zie je dat ook als je taak als gezinshuismoeder?

GHM: nee niet perse. ~~Dat is meer de taak.~~ Nee niet als een taak. Het is meer de persoon die ik ben. Maar ja ik zie ook niet zo zeer als ~~em~~ gezinshuismoeder zijn dat een taak is het is meer dat ben ik. Beetje lastig uitleggen misschien ~~haha~~.

Seval: ja je ziet het niet als een functie of doel of ...

GHM: ~~nee helemaal niet.~~ nee helemaal niet het is gewoon wie ik ben. ~~Het is~~ het is wie wij zijn en dit is ons leven. Dit is niet mijn werk dit is ons leven denk ik ook altijd. Ja en die kinderen zijn ~~er allemaal~~ met een bepaalde reden ~~wel~~ bij ons. Althans door een bepaalde reden bij ons eigenlijk en wij proberen mee te geven en het is aan de kinderen zelf weer om daar wat aan te doen. Dus ~~uh~~ ja taak ja nee ja. Ik zie het als mijn taak om het goeie mee te geven ~~dan~~ dat zou dan mijn taak zijn. Ja maar om daar nou altijd bewust bij stil te staan ~~ja~~ dat doe ik ook eigenlijk niet. Nee ik ben wie ik ben ~~ja~~ ~~haha~~.

Seval: ja dat zijn allerlei gedachtes maar je denkt eigenlijk niet zo heel veel na?

GHM: ~~ja~~ nou ~~ja~~ eigenlijk wel ~~ja~~. Pas achteraf ~~uh~~ ~~ja~~ das ook niet altijd maar soms doe je dingen wel heel erg bewust.

Seval: als er nood aan de man is?

GHM: als er nood aan de man is of goh nou is het misschien wel handig om, want wij gaan niet bewust met een kind 1 om 1 aan tafel zitten, want ik denk dat dat niet werkt. Wat ik dan doe van goh ga je even mee boodschappen doen? En dan heb ik hem in de auto en op die manier komt een gesprek tot stand en dan ben je wel heel bewust bezig. Maar het is heel vaak dat dingen, dat ik achteraf pas denk goh dat kwam eigenlijk wel goed uit dat het zo en zo liep, want dan kon ik dit en dit doen. En het is inderdaad ook niet zo dat we bewust want kinderen hebben ook bewust hulpverleningsplannen, ik ga niet denken goh ik ga vandaag is ~~uh~~ dat kind beetpakken met dat doel en daar aan werken ~~ja~~ zo werkt het niet. We leven ons leven met elkaar. En ~~uh~~ op die manier proberen we wat goeds mee te geven aan die kinderen en wat zij er mee doen ja dat is aan hun zelf. En dat is ook wat we wel continu benoemen. Dat leggen we ook wel bij de kinderen neer. Het is jou leven en niet de mijne.

Seval: het is je eigen verantwoording

GHM: het is je eigen verantwoordelijkheid en als jij hulp nodig heb prima dan zijn we er voor je, maar je moet het wel zelf doen ja.

Seval: ~~um ja.~~

Thijs: ~~mooi.~~

Seval: ~~Uh je hebt het over de pinguïns he. En even kijken kun je uh concreet benoemen van hoe jij uh jou reactie omschrijft? Of uh wacht even ik zeg het even verkeerd. Jij begint dus in een keer over de pinguïns hoe zou je zo'n reactie omschrijven? Wat voor techniek zou je d'r aan hangen?~~

GHM: ~~haha em ja das een hele goede.~~ Ik denk dat het wel een ~~uh~~ soort van impulse reactie is. ~~Ja ik ja~~ ik ken mezelf ook, ik denk zelfs nog, het is dan wel even terug, maar ik denk zelfs nog dat ik een moment had van jongens kom even lekker wieberen ik ben bezig. Dat zei ik dan niet maar ik denk dat ik zelfs zo bezig ben. Van jongens wat zitten jullie nou op mijn vingers te kijken wat ik aan het doen ben. Denk dat ik zelf zo soort van geïrriteerd kan zijn.

Seval: ja precies zo van ik ben hier mee bezig en met allerlei dingen tegelijk bezig en dan zitten jullie hiermee te bemoeien en dan ook dat gesprek..

GHM: ja en tegelijkertijd ben ik ook wel iemand die dat heel gemakkelijk over mij heen laat gaan hoor. Dan kan ik er heel gelaten inzitten van joh ga je gang ik doe ook mijn ding. Dus mijn reactie daarop ja meer uit mijn intuïtie misschien. Dat ik dan reageer.

Seval: je kan niet spreken van bewuste afwegingen die je op dat moment maakt?

GHM: nee ~~nee~~

Seval: ~~nee oké.~~

GHM: ~~sorry hahah~~

Thijs: ~~nee nee~~

Seval: ~~nou interessant~~

Thijs: ~~ja en em~~ kun je ook zeggen wat er eigenlijk gebeurt als jij dan zo vertelt ~~over die uh~~ over die pinguïns. Wat er dan gebeurt ~~bij de uh nou eigenlijk~~ bij Richad en Corwin?

GHM: ~~ja ja~~ ik zit nu te kijken want het lijkt, ~~dat een beetje,~~ want ik ben druk bezig met me ding. Ik let helemaal niet op hun reactie. Ja nu ik het zie denk het interesseert ze eigenlijk geen reet wat ik ze te vertellen heb. Ze zijn beleefd stil en luisteren naar me maar ze hebben daar helemaal geen boodschap aan maar, leuk dat je dat pinguïns van kan maken maar ~~haha maar maar~~ dan ben ik, zoals ik al zei, gewoon te druk met

me ding wat ik morgen af moet hebben en dan ~~uh nou ja dan uh~~ ze hebben respect voor me want ze luisteren netjes naar me ~~haha~~.

Thijs: ~~ja ze luisteren..~~

GHM: ja ze luisteren nu wel dat zie ik nu wel. Dan denk ik ja weet je ik zie ook wel alle gezichten van ja dat ze denken nou wat moet ik ermee? Of misschien vinden ze het wel interessant. Want ik zat in eerste instantie zat ik Daan een beetje uit te lokken van joh moet ik dit ook voor jou maken, want die vonden het interessant wat ik aan het doen ben. En hij is in januari jarig, zo van joh om te trakteren op school, maar dat was natuurlijk een beetje kinderachtig. Dat hoefde dan ook weer niet. ~~Haha~~ dat zit ik een beetje uit te lokken.

Thijs: ~~ja oké grappig. En uh maar wat vind je er dan van als je van he uh ze reageren dan ze reageren dan niet op mijn pinguïns. He wat vind je daar nu dan van?~~

GHM: nu denk ik van waarom heb ik dat überhaupt verteld. Maar ~~uh~~ op dat moment heb ik dat helemaal niet in de gaten. Joh ik denk van wat ik al zei gewoon te druk en iedereen zit er gewoon gezellig bij en ja zal in het gewone leven ook wel eens gebeuren dat mensen tegen je praten waar je verder eigenlijk geen boodschap aan hebt. Nou ~~uh~~ dus dat mooi mee genomen nu. Dat ze geleerd hebben om ook naar iets te luisteren wat je niet interessant vindt ja.

Thijs: ~~ja ja precies.~~

GHM: ~~positieve draai is dit he? haha~~

Thijs: ~~ja ja je hebt gelijk. Uh eens even kijken~~

Seval: ~~wat wat vind je uh even kijken je ziet dat dan uh dat em dat de kinderen er geen boodschap er aan hebben. He of tenminste ze reageren er verder niet op. Uh wat zie je verder nog over het gesprek waar ze het over hadden? Want ze hadden het dan over die negerzoenen, de baas van de KKK en dan uh kom jij met dat verhaal wat zie je dan verder?~~

GHM: ja dan stopt het volgens mij. Volgens mij is het dan ook gelijk afgekapt over dat andere stuk. De gedachte is dan wel naar iets anders.

Seval: ~~ja~~ je benoemt wel van ~~uh~~ je doel was, ~~nou ja~~ je zit zeg maar zo in elkaar dat je er een positieve draai eraan wil geven. Kun je dan zeggen dat je doel behaald is?

GHM: ja min of meer wel

Seval: of vul ik te veel in?

GHM: min of meer wel want ze hebben het er niet meer over. Kijk ik weet dan niet hoe verder het filmpje loopt maar ~~uh~~ volgens mij hebben ze het dan daar niet meer over nee. En ze zullen het ook niet over de pinguïns hebben ~~maar haha~~ gok ik zo. Dat stuk is dan wel een soort van klaar. Van afgesloten maar weet je wat ik al zei net het is meer dolheid. Het gesprek heeft ~~niet echt~~ niet echt zo veel lading. ~~Nee nee~~ dus ik denk niet dat op moment dat er een ander gesprek gaande is hoe dat dan was geweest, maar dan had ik ook niet zo'n opmerking tussendoor gemaakt. De opmerking van zo hoe je pinguïns ook kan maken is eigenlijk ook al heel luchtig natuurlijk ~~uh ja~~.

Seval: ~~um ja. Ja em~~

Thijs: wat vind je sterk aan jezelf? Als je hier zo naar terug kijkt?

GHM: dat ik heel geconcentreerd bezig ben ~~haha~~. Ik blijf gewoon doorgaan ~~haha~~.

Seval: ~~diehard~~ ja

GHM: ~~haha nou ja ik uh~~ ik ~~uh~~ ben heel geduldig en heel rustig in het algemeen, niet altijd. In principe ben ik gewoon heel makkelijk denk ik voor de kinderen, bedoel heel toegankelijk. Gewoon lekker erbij zitten en ~~uh~~ ja kletspraatje hebben.

Seval: ~~um.~~

GHM: Dat zie ik echt als een pluspunt ja. Nadeel vind ik nu wel dat ik denk van oh ik had toch misschien iets meer op moeten letten maar

Seval: ~~ja?~~ Met wat dan?

GHM: ja met ~~inderdaad al~~ het verhaal van die pinguïns denk ik ~~van nou~~ die kinderen zitten zo verveeld te kijken. Dan had ik misschien het anders moeten vertellen of wat anders moeten vertellen. Meer aan moeten kijken, dan ben ik teveel met mezelf bezig op dat moment denk ik.

Thijs: meer aankijken terwijl ~~em~~ jij wat zegt of

GHM: ja als ik wat zeg ja en ik zie dat Shahida eigenlijk, dat zie ik nu, dat ze mee wil helpen. Die had ik makkelijk naast me kunnen zetten en wat dingen in haar handen kunnen douwen. Denk dat ze me dan had meegeholpen. Waarom ik op dat moment heb gekozen om dat niet te doen weet ik niet. Vaak helpt ze wel maar ja.

Thijs: dat zou de reden zijn dat ze zo bij je staat?

GHM: ja-ja het is een meisje dat niet ~~zou vragen niet~~ snel zou vragen. ~~Dat geeft ze,~~ die geeft signalen en die moet je oppikken. En soms doe ik het bewust niet, omdat ik vind dat zij het moet leren om te vragen. Misschien is dat in deze situatie ook wel hoor. Dat vind ik dat ze moet kunnen vragen. En soms ~~uh~~ vraag ik het aan haar, want ze zegt eigenlijk altijd ja. Ze vindt het hartstikke leuk om te helpen als ik wat aan het doen ben ja. Het zou ook best kunnen dat ik bewust niet heb gevraagd aan haar hoor maar dat durf ik niet te zeggen

Thijs: ja je zei dat je misschien ook een beetje geïrriteerd was dus omdat je het snel klaar wou hebben.

GHM: ~~ja-ja~~ ja de dag daarna moest het getrakteerd worden. En de slingers moesten nog opgehangen worden ~~en uh~~ ja. En hij is niet de enige die jarig moet worden, want onze eigen zoon is ook jarig. Die is dan al ja toen net zestien denk geworden, ~~gek ik.~~

Seval: ~~Vincent?~~

GHM: ~~ja die is dezelfde dag jarig als Joris, als het voor Joris was. Ja denk het wel he?~~

Seval: ~~ja, nee wacht eens even was het Joris? Het is het broertje van Joris of nee het is het broertje van Joris?~~

GHM: ~~ja voor hem was het toch de traktatie~~

Seval: ~~ja em en wat~~ wat vind je ~~zeg maar~~ sterk aan je reactie dat je ~~uh~~ begint over de pinguïns?

GHM: das een mooie afleidingsmanoeuvre ~~haha~~ gewoon het gesprek op iets anders laten gaan. Klaar met het gedol en het rare praat ~~ja dat.~~

Thijs: maar dat was dus eigenlijk helemaal niet de insteek als ik het zo hoor?

GHM: ~~nee ja nee~~ eigenlijk niet nee. Niet bewust in ieder geval.

Thijs: ~~nee precies.~~ Maar die vond je wel ~~die vond je wel~~ sterk?

GHM: ja als ik hem zie denk dat kan ik best bewust doen ~~haha~~.

Thijs: ~~haha~~ het is bewust.

GHM: ~~haha~~ vanaf nu is het bewust. Ik denk dat wij samen heel veel dingen onbewust doen. Dat het heel veel vanuit onderbuik-gevoel gaat en intuïtie is en dat je achteraf denkt oh dat is eigenlijk best ~~uh nou wat ik al zei dat~~ pakt best handig uit. Eigenlijk is dat heel vaak zo. Dat je inderdaad ook gewoon je leven leidt met elkaar.

Thijs: ~~ja dat is waar.~~

GHM: het is te vermoeiend om bij elke stap echt na te gaan denken van goh hoe moet ik dit aanpakken. Ja dat gaat niet. Dat doet niemand in zijn dagelijks leven. En dit is ons dagelijks leven dus ~~uh~~ ja.

Seval: ~~um~~

Thijs: ~~ja daar heb je wel gelijk in.~~

Seval: ja en wat neem je mee voor de volgende keer? Stel dat er weer zo'n zelfde situatie, of ik ~~weet niet~~, een zelfde soort setting zo zou zien.

GHM: nou ik neem mee dat ik iets meer op de signalen van de kinderen let.

Seval: ja zoals een Shahida die er bij komt staan, misschien zou kunnen helpen

GHM: ja en de andere kinderen die dan zitten te kijken van goh joh waarom heb je het over de pinguïn. Ik kan ook gewoon zeggen van joh hou is op met die rare praat. Zeg ik overigens ook wel eens hoor, maar in dit geval had ik het ook kunnen zeggen ja. Maar goed het heeft uiteindelijk tot hetzelfde geleid wat ik bedoelde.

Thijs: want je vond het wel raar praat?

GHM: nou ja het was over en weer gedol over de KK maar het was meer de Surinamers ~~en dit en dat ja~~ maar niet echt. Kijk als het nou echt inhoud heeft als ze er over gaan praten dan vind ik het geen rare praat. Dit was gewoon een beetje over en weer dollen. Beetje ja.

Thijs: dat zou je normaal ook afkappen?

GHM: ~~hm ja~~ ik wel ja. Leo niet die gaat mee ~~haha. Ja ik wel ja.~~ Eén keer een opmerking is niet erg maar om het er de hele tijd er over te hebben dan heb ik zoiets van nou ik heb wel wat beters te doen dan naar jullie ~~uh~~ te luisteren. ~~Ja ja.~~

Seval: ~~ja ja.~~ Even kijken je geeft aan een positieve draai aan de situatie. Dat is dan je doel. Dat is je gelukt. Als je hier naar kijkt he ~~uh~~ wat heb je daarin nodig om dat doel te kunnen bereiken?

GHM: ~~nou~~ dat ik rustig blijf.

Seval: ~~dat jij rustig blijf.~~

GHM: ~~ja,~~ dat ik gewoon bij mijzelf blijf. ~~Dat.~~ Voor de rest niks.

Seval: ~~dat uh~~ wat helpt die rust dan? Wat doet die rust?

GHM: Nou dat ik bij mijzelf blijf inderdaad. Dat ik wel echt ben, ~~want op moment dat ik uh,~~ want dat is denk ik wel een beetje ~~wat uh~~ het verschil is tussen bewust en onbewust, op moment dat je dingen onbewust doet, doe je dingen die bij jou passen. Die echt

zijn. En op het moment dat je het bewust doet dan ga je erover nadenken en ~~en~~ ga je vaak al in een bepaalde rol zitten en dat merken de kinderen. Het is heel belangrijk in relaties met kinderen dat je echt ben, ~~dat je daarmee, uh~~ daarmee wek je vertrouwen. Maakt niet uit wat je doet, als je maar wel echt bent. En ik denk dat dat de rust bij mij brengt dat ik ben wie ik ben. En ik ben rustig ja en ik kan af en toe echt wel gek doen en boos zijn en dat soort dingen maar ik ben wel wie ik ben.

Seval: ja je verliest jezelf niet?

GHM: nee ~~nee~~

Seval: of tenminste niet in dit moment.

GHM: nee in dit moment al helemaal niet. ~~Haha.~~ Het gebeurt eigenlijk bijna nooit ~~nee~~.

Seval: en ~~em~~ als je kijkt ~~zo~~ naar de pubers ~~he~~ wat heb jij nodig van de pubers?

GHM: nou ik vind het heel fijn om te zien dat ze me wel respecteren. ~~Haha. Dat wist ik ook wel hoor.~~

Thijs: ~~goed gegokt hoor.~~

GHM: ~~haha nee dat is gemeen. Nee ja niet~~ ik vind het belangrijk dat pubers zichzelf ook leren kennen en zij zitten volop in dat proces, dus ik verwacht van hun in principe niks.

Seval: nee?

GHM: nou ja dat ze open staan en dat ze zich open durven te stellen. En dat soort dingen maar ~~uh~~ ja dat is in deze situatie niet echt aan de orde.

Seval: ~~um~~

GHM: maar nee mijn verwachtingen naar de pubers zijn niet ~~uh~~

Seval: respect? Je benoemde net wel impulsief respect?

GHM: ja ja respect inderdaad maar dat krijg ik ook wel

Seval: ~~ja ja oké. Nou we kunnen niet echt spreken dat je iets mist in deze situatie of wel?~~

GHM: ~~nee nee~~

Seval: ~~nou dan hebben we hem gehad toch?~~

Thijs: ~~ja denk het wel~~

4. Geschrappt interview puberjongen Richad uit gezinshuis 4

Datum: 9 april 2015

Met: Richad, puberjongen

Door: Thijs Grandia & Seval Durusoy

Waar: gezinshuis 4 in Haastrecht

4.1.Fragment 34

Thijs: ~~_____~~ Weet je nog wat uh Barbera gekocht had?

Richad: ~~_____~~ Een uh stekker.

Thijs: ~~Een uh stekker ja. Klopt ja. We hadden net je uh Maria ook gezegd die zei ook van het is een stekker. En uh en uh~~ jij wilde die ook graag hebben volgens mij, of niet?

Richad: Ja.

Thijs: Hoezo wilde je die?

Richad: Omdat die van mij kapot was.

Thijs: ~~Ah~~ en waar was die stekker voor?

Richad: Voor m'n laptop.

Seval: ~~_____~~ Oh zo'n stekker bedoel je. Nou ja dit is dan niet echt een stekker, maar die je dan in ~~_____~~ het stopcontact moet steken.

Richad: ~~_____~~ Ja

Thijs: Dus toen kon je even niet op je laptop zonder stekker?

Richad: Nee

Thijs: ~~_____~~ Dan is het wel nodig ja.

Seval: Je kon helemaal niet meer op je laptop?

Richad: Nee

Seval: ~~_____~~ Oh. Oké

Thijs: ~~_____~~ En uh

Seval: Je wilde em heel graag hebben?

Richad: Ja

Thijs: En ~~uh~~ dacht je dat Barbera de waarheid sprak?

Richad: Nee

Seval: Dat de winkel om zes uur dicht ging?

Richad: Nee dat dacht ik niet, ik dacht dat ik gelijk had.

Seval: ~~Ja~~

Thijs: Want jij zij dat hij om ~~(wordt onderbroken door Richad)~~

Richad: zeven uur

Thijs: ~~zeven uur dichtging~~

Richad: ~~Ja~~

Thijs: ~~Want had die man dat tegen jou gezegd.~~

Richad: ~~Nee dat is uh meestal standaard zo.~~

Seval: ~~Hier in de omgeving of?~~

Richad: ~~Ja~~

Seval: ~~Heb je dat een keer op de deur gezien?~~

Richad: ~~Nee dat zegt hij altijd.~~

Thijs: ~~Hm~~

Seval: ~~Ja gewoon tegen andere maar hij heeft dat niet tegen jou gezegd persoonlijk?~~

Richad: ~~Nee~~

Seval: ~~Hm~~ en was je die dag ook van plan om die stekker te kopen?

Richad: Nee

Seval: Je zag haar binnenlopen met die stekker en jij dacht hé die ga ik vanavond halen?

Richad: ~~Vanavond?~~

Seval: Of tenminste vandaag voor zeven uur?

Richad: Ja dat dacht ik in eerste instantie wel.

Seval: ~~Ja~~

Thijs: En ~~uh~~ hoe vond je dan dat zij ermee aankwam? Met die stekker?

Richad: Ik baalde wel een beetje.

Thijs: ~~Dat kan ik me wel voorstellen. Juist ook omdat je em uh zelf ook nodig had natuurlijk.~~

Richad: ~~Ja~~

Thijs: ~~Um~~

Seval: Kon je goed met Barbera opschieten op dat moment? Had je een goede klik met Barbera?

Richad: Beetje

Seval: Beetje ja. Het is dus niet dat jullie vaak ruzie hadden met elkaar?

Richad: Nee

Seval: Nee. En denk je dat zij opzettelijk zeg maar niet de waarheid sprak? ~~Weet je wat ik daarmee bedoel?~~

Richad: ~~Expres?~~

Seval: ~~Ja~~

Richad: Weet ik eigenlijk niet.

Seval: ~~Nee misschien zei ze het gewoon verkeerd ofzo. Dacht zij het gewoon anders. Deed het niet expres.~~

Richad: ~~Ja~~

Seval: ~~Maar dat weet je niet meer zeker?~~

Richad: ~~Nee eigenlijk niet.~~

Seval: ~~Nee~~

Thijs: ~~Hé en jij zei op een gegeven moment dat uh hoe heet die man ook alweer van de zaak? Waar je die stekker kon kopen?~~

Richad: ~~Herman~~

Thijs: ~~Herman.~~ En je zei op een gegeven moment ~~dattie een~~ dattie een nare bal was.

Seval: Of zei je iets anders?

Richad: ~~He? Wat bal?~~

Thijs: ~~Nare? Nare bal?~~

Richad: ~~Haha~~

Thijs: ~~Of niet?~~

Richad: Naaibal

Thijs: ~~Naaibal Haha~~

Seval: ~~Haha. Ik dacht nare bal. Ik heb anders opgeschreven.~~

Thijs: ~~Naaibal.~~ Toen uh uh was wat gebeurde er toen? Nadat jij het had gezegd?

Richad: Toen werd Maria een beetje boos.

Thijs: ~~Ja he, want ze nou ze zei ze zei toen~~ jij had het idee dat ze boos werd op jou.

Richad: Ja.

Thijs: Ja ze zei dat moet je niet doen naar een volwassene.

Richad: Ja

Thijs: ~~En uh waarom zei je dat.~~ Waarom zei je het is een nare bal?

Richad: Omdat die toen dicht ging.

Thijs: Jij had toch een andere gedachte van hé ik wil em graag halen en dan heeft hij de winkel dichtgegooid.

Richad: Ja

Thijs: Want hij had het tegen jou gezegd dat die om zeven uur dichtging?

Richad: Nee dat wist ik van mezelf al.

Seval: ~~Hm hm. Ja. En uh uh hm uh~~ zeg je dat vaker dat mensen die je niet aardig vindt?

Richad: Nee

Seval: ~~Toen misschien~~ nu niet meer, toen wel.

Richad: Toen wel

Seval: ~~Ja, toen wel? Ja. Alleen tegen mensen die je niet aardig vindt?~~

Richad: ~~Hm nee eigenlijk niet.~~

Seval: ~~Oké. Um Maar toen zei je het wel vaker over mensen?~~

Richad: ~~Ja.~~

Seval: ~~Hoezo zeg je dat nu niet meer?~~

Richad: ~~Ja. Dat doe ik nu niet meer.~~

Seval: ~~Hm hm~~

Thijs: ~~En uh uh~~ had je verwacht dat Maria zo zou reageren toen ze dat zei?

Richad: Ja

Thijs: ~~En~~ dat doet ze vaker?

Richad: Ja

Thijs: ~~En uh wat~~ wat vind je daarvan als zij dat dan zegt?

Richad: Ik vind het vervelend.

Seval: Vind je het dan vervelend dat zij er zo op reageert?

Richad: Ja

Seval: Wat had je liever willen horen?

Richad: ~~Hm~~ eigenlijk gewoon hetzelfde.

Seval: Dat het ook een nare bal is?

Richad: Nee

Seval: ~~Wat dan?~~

Richad: ~~Omdat ik dacht dat hij~~

Seval: ~~Ja je vond het uh ja je wil (wordt onderbroken door Richad)~~

Richad: ~~Ik vond het vervelend ja~~

Seval: ~~Hm hm dus in die zin vind je zou het fijner vinden als zij zei het is ook vervelend.~~

Richad: Ja

Seval: ~~Hm hm. Um~~ Maar ze zegt dus dat jij het niet kan zeggen over volwassen mensen. Vind je dat ze daar wel een beetje gelijk in heeft?

Richad: Ja

Seval: Dat wel?

Richad: Ja.

Seval: Je had liever gehoord dat ze zei van het is ook wel vervelend wat er nu gebeurt?

Richad: Ja

Seval: Of vind je het vervelend dat ie eerder ~~zeg maar~~ sluit?

Richad: Ja.

Seval: ~~Ja. Um~~ Daarna uhh ze vraagt het aan jou en jij zegt ja en Maria zegt daarna van um dat je morgen ook wel of nee ze vraagt aan jou hoe laat ben je morgen uit jij zegt half zes zij heeft dan ga je daarna direct naar de winkel toe.

Thijs: Wat vind je daarvan?

Richad: Nou dat vond ik wel een goed idee. Maar dan kon ik niet, ik moest trainen.

Thijs: Oh.

Seval: Oh. Maar dat zei je toen niet?

Richad: Nee.

Seval: ~~Maar dat je uh~~

Thijs: Hoezo niet?

Richad: Ik denk dat ik niet ~~(onverstaanbaar)~~ Maar ik wist sowieso al dat ik ~~em~~ niet kon kopen dus in ieder geval op de dag ~~(onverstaanbaar)~~

Thijs: Oh

Seval: Ja je ging er niet tegenin?

Richad: Nee

Seval: ~~Of je zei, je antwoordde niet.~~

Richad: ~~Nee~~

Thijs: Heb je hem later nog gekocht die stekker ~~nog~~?

Richad: ja

Thijs: ~~oh dus je hebt hem wel haha je hebt hem wel~~

Richad: ~~ja~~

Thijs: ~~oh je kan wel weer achter de laptop das das wel fijn.~~

Seval: Vond je het op dat moment een goeie tip? Van Maria die die aan jou gaf?

Richad: ja

Seval: ~~maar je kon er dan niet heen?~~

Richad: ~~nee~~

Seval: maar je had wel het gevoel van ~~eh~~ ze begrijpt wel wat ik bedoel?

Richad: ja

Seval: ~~hm~~ ~~eh~~ ze zei van vind je dat normaal om dat van een volwassen man te zeggen en jij zei ja. ~~Em~~ hoezo zei je ja?

Richad: omdat ik een beetje geïrriteerd was

Seval: ja geïrriteerd dat die dus ~~eh~~ eerst had gezegd dat hij om zeven uur ~~eh~~ gaat sluiten en ineens zes uur.

Richad: ja

Seval: ja had je zoiets van dat had wel duidelijker gemogen?

Richad: ja

Seval: of dan moet die het gewoon niet zo zeggen?

Richad: ja had die wel wat duidelijker mogen zeggen.

Seval: ~~ja~~

Thijs: wou je ook in discussie met Maria?

Richad: nou eigenlijk niet

Seval: ~~nee~~

Thijs: maar je vond de situatie wat balen

Richad: ja

Seval: ~~hm~~ als je zo nog eens kijkt naar de situatie, had je ~~eh~~ toen nog wat willen zeggen op dat moment? Je bent verder eigenlijk best wel stil, misschien ben nog heel erg geïrriteerd of niet. Maar ~~eh~~ Maria geeft je die tip van nou dan ga je naar de winkel toe gelijk na schooltijd

Richad: ja

Seval: heb je toen eigenlijk nog wat willen zeggen?

Richad: ~~eh~~ nee dat accepteer ik gewoon

Seval: ~~gewoon accepteren?~~

Richad: ~~ja~~

Seval: ~~dat kan dat je het accepteert maar je had niet van~~ ~~eh~~ je had niet de gedachte in je hoofd van eigenlijk moet ik dat nog weten

Richad: ~~eh~~ nee

Seval: dat niet

Richad: dan stop ik gelijk

Seval: ja en hoezo stop je? Hoezo accepteer je het dan?

Richad: omdat als ik een weerwoord geef wordt ze nog bozer

Seval: ~~ja~~

Richad: en daar heb ik ook geen zin in

Seval: nee dus jij denkt van dit is eigenlijk, laat ik maar gewoon stoppen?

Richad: ja

Seval: zou jij zelf ook boos zijn geworden denk je, als zij nog bozer werd?

Richad: ja dan raak ik nog erger geïrriteerd

Seval: dus dan krijgen jullie ruzie?

Richad: ja

Thijs: ~~ja dat begrijp ik ook best wel eigenlijk toch als je zo boos bent. Ja ik snap wel dat het vervelend is en dat je dan boos wordt natuurlijk. He en heb je nog eh heb je nog een tip? Een tip voor Maria? Stel dat zij eh dat eh dat deze situatie weer zou gebeuren?~~

Seval: ~~ja wat zou haar een nou echt een betere gezinshuismoeder maken in deze situatie?~~

Richad: ~~ja hm ja~~

Seval: ~~wil je er nog even over nadenken?~~

Richad: ~~ik denk er nog even over na.~~

Seval: ————— ja stellen we eerst even een andere vraag. Als je trouwens zoiets hebt van eh je stelt nu te veel vragen dan moet je dat gewoon zeggen he. Dan halen we gewoon eh ja dan nemen we even pauze of zoiets als je dat prettig vindt.

Richad: ————— ja

Seval: ————— ja em nou als je eh mag benoemen wat je nou heel goed vond aan Maria op dit moment wat zou dat dan zijn?

Richad: ————— em wat was de vraag ook alweer?

Thijs: wat vond je goed aan Maria?

Seval: met dat ze zei ga je morgen uit school daar heen

Richad: dat ze daar gelijk positief op reageert ja

Seval: ————— positief

Richad: ————— ja

Thijs: en wat is je tip voor haar wat ze anders had kunnen doen?

Richad: ja daar heb ik geen tip voor.

Seval: ————— nee

Richad: ————— nee

Seval: ————— het is gewoon goed zo

Richad: ————— ja

Thijs: en wat vond je goed aan jouw eigen reactie?

Richad: nou eigenlijk niets als ik er naar kijk

Seval: ————— nee?

Richad: ————— nee

Seval: ————— je accepteerde het wel dat is wat we zagen

Richad: ————— ja

Thijs: ————— ik vond wel heel knap van jou en dat meen ik wel serieus dat jij em ondanks dat je best wel boos bent he dat begrijp ik dat je eigenlijk graag die stekker wil hebben, vond ik wel heel knap dat je dat je op een gegeven moment dacht van nou weet je nou dan doe ik het morgen maar. Hier legde je eigenlijk neer bij de situatie. Dat vond ik wel heel knap van jou. Dan was dit klaar he?

Seval: ————— ja nou vind jij het oké als we em nog even fragment daar even vragen over stellen of zeg je van het is goed zo?

Richad: ————— (onverstaanbaar)

Seval: ————— ja

4.2.Fragment 37

Richad: vond het wel grappig.

Thijs: ~~ja vond ik ook wel ja~~

Seval: ~~ja wat is de KKK?~~

Richad: ~~de ku klux klan~~

Seval: ~~ja dat wist ik dus eerst niet oh ja erg he~~

Richad: ~~het zijn eh van die racisten~~

Thijs: ~~ja he en de baas daar van dat is dus eh getinte~~

Richad: ~~die is neger~~

Thijs: ~~oh oké hm dat is wel apart dan toch~~

Seval: ~~ja dat klopt toch niet?~~

Richad: ~~hij is racistisch tegen zijn eigen ras~~

Thijs: ~~ja~~

Richad: ~~ja wel apart~~

Seval: ja he ~~em~~ hoe vind je het om jezelf zo terug te zien?

Richad: wel grappig

Seval: wat vind je grappig?

Richad: dat ik zo reageer

Seval: op ~~eh~~ Corwin bedoel je?

Richad: op Corwin en om Joesef

Thijs: ~~wat betekent nou em wigger eigenlijk?~~

Richad: ~~oh gewoon wither dat is is een baas bij Minecraft.~~

Thijs: ~~oh~~

Seval: ~~oh maar het is geen wigger het is widder?~~

Richad: ~~ja een wigger is een witte neger~~

Seval: ~~een wigger is eh een witte neger~~

Richad: ~~ja een white nigger betekent dat~~

Seval: ~~een soort van albino~~

Thijs: ~~een wigger nou nigger nou snap ik het. Dat dat zei je op een gegeven moment een wigger en een nigger~~

Seval: ~~maar dan is een widder of wat wat is het een widder en een nigger.~~

Richad: ~~ja~~

Thijs: ————— widder oh oh

Seval: ————— ja dus geen wigger ik heb het verkeerd geschreven

Thijs: ————— oh. Em em Maria is hier dus een traktatie aan het maken. Voor wie voor wie deed ze dat weet je dat nog?

Richad: ————— Hm nee dat weet ik niet meer

Thijs: ————— deze is voor J (wordt onderbroken door Richad)

Richad: ————— Joris

Seval: ————— em broertje van hem (Seval wijst Joris aan op de videobeelden)

Richad: ————— Jeroen

Seval: ————— ja

Richad: ————— die was er toen nog niet die kwam pas in 2014. Of wel 13? Ik weet het niet.

Seval: ————— hij komt wel op de beelden voor ja, maar het is al wel weer even geleden dus dat loopt dan een beetje door elkaar heen.

Thijs: ————— em Corwin die zegt op een gegeven moment van nou he dit zijn wij en dit is eh dit is Richad. Em wat vind je daar van?

Richad: ————— ja dat vind ik niet zo erg

Seval: ————— nee?

Thijs: ————— jij gaat er ook een beetje in mee he

Richad: ————— ja we maken wel altijd grapjes over elkaar

Thijs: ————— ja?

Richad: ————— dat is leuk hahaha

Seval: ————— hm heb je een goede klik met eh Corwin?

Richad: ————— ja

Seval: ————— zijn jullie kun je zeggen dat je vrienden van elkaar bent?

Richad: ————— ja

Seval: ————— en hoe lang kennen jullie elkaar?

Richad: ————— sinds dat hij hier in huis woont. Vijf jaar.

Seval: ————— zo. Zie je hem dan ook als meer dan een vriend?

Richad: ————— ja

Seval: ————— hoe zie je hem dan?

Richad: ————— een vriend

Seval: ————— een hele goeie vriend

Richad: ————— een goeie vriend

Seval: ——— ja

Richad: ——— een hele goeie vriend

Seval: ——— leuk leuk dat is belangrijk he

Richad: ——— ja

Thijs: ——— em Maria die em die em die hoort dat over eh en die eh wat-wat denk je dat eh
Maria der van vond van het gesprek?

Richad: ——— dat weet ik eigenlijk niet

Seval: ——— nee?

Richad: ——— nee

Thijs: ——— wat denk je?

Richad: ——— nou ze lacht in ieder geval wel dus eh

Thijs: ——— ze vindt het wel een beetje grappig denk je

Richad: ——— ik denk dat ze het een beetje grappig vond

Thijs: ——— ja ja

Seval: ——— maar daar dacht je op dat moment niet over na?

Richad: ——— nee

Seval: ——— hm je wilde niet de discussie of strijd met haar aangaan?

Richad: ——— nee

Thijs: ——— even kijken hm wat vond je van de traktatie trouwens weet je dat nog?

Seval: ——— hoe zag die eruit?

Richad: ——— beetje als poppetjes

Seval: ——— allemaal kleine poppetjes

Richad: ——— ja van die gezichtjes

Seval: ——— ja en zou je het zelf ook uitdelen op school?

Richad: ——— hm ja

Seval: ——— ja?

Richad: ——— ja

Seval: ——— oké

Thijs: ——— het waren negerzoenen toch of niet?

Richad: ——— ik weet niet wat het waren

Seval: ——— eh weet je nog dat eh, je zag dat eh dat eh Corwin zei van em em de of eh nee eh
Corwin zei of jij zei tegen Corwin dat hij in de minderheid was weet je nog dat je dat
zei?

Richad: ja omdat er meer van die zwarte popjes waren dan die witte

Seval: ~~ja dat kan je nog herinneren dat je dat zei?~~

Richad: ~~ja~~

Seval: ~~oké en em~~ eh zei je dat ook een beetje om hem te plagen daarmee?

Richad: ja

Seval: en was dat dan een beetje gemeen plagen?

Richad: nee

Seval: ~~oh~~ leuk plagen?

Richad: gewoon leuk plagen

Seval: ja en hoezo plaag je hem dan leuk wat zit daar achter?

Richad: niets, als vriendschap denk ik.

Seval: ~~ja~~

Thijs: wat wilde je wat wilde je bereiken met dat plagen?

Richad: dat weet ik niet

Thijs: wilde je een reactie terug?

Richad: eigenlijk een reactie terug ja

Thijs: ~~beetje~~ beetje plagen zo van allebei de kanten dat hij jou een beetje ging plagen ofzo?

Richad: ja

Seval: ~~um~~ ja en had Maria dat door?

Richad: ~~eh~~ ja denk het wel dan

Seval: waaraan merk je dat?

Richad: anders bemoeit ze zich daar weer mee

Seval: ~~hm~~ ja nu ~~bemoeide ze zich~~ ~~eh~~ bemoeide zij zich wel mee

Richad: ja dat vonden wij niet zo erg

Seval: nee dus ~~eh~~ ~~eh~~ bedoel je dan dat ze af en toe ja en nee zei of lachte?

Richad: ja

Thijs: en ~~eh~~ bij welke reactie had je toen door dat ze dat ze het ~~em~~ dat ze het door had dan?

Richad: ~~eh~~ over die puntmutjes

Thijs: ~~oh ja oh ja dus jij~~ dus jij zei van dat het van de KKK was?

Richad: ja omdat die ook van die puntmutsen hebben

Thijs: ~~haha~~ ~~eh~~ zij zei van het is ~~eh~~ feestmuts

Richad: ja het leek op mutsen

Thijs: ~~ja ja he beetje hetzelfde~~

Richad: ~~haha~~

Thijs: en ~~em toen zei~~ toen zei Maria op een gegeven moment ook van dat je je pinguïns van kon maken.

Seval: wat dacht je toen?

Thijs: ~~weet je dat nog?~~

Richad: nee dat weet ik eigenlijk niet meer

Seval: ~~je zei op een gegeven moment van eh he dat is de baas van de KKK dat is ook een eh eh neger en toen zei zij van eh weet je wat je hier ook van kan maken je kan er ook pinguïns van maken. Dan kun je van marsepein kun je een buikje maken en dan twee van die voetjes er onder.~~

Thijs: ~~ging ze het helemaal uitleggen.~~

Seval: ~~zal ik het eens laten zien? Dan kun je het iets beter em herinneren.~~

Seval laat de videobeelden aan Richad zien.

Seval: ~~ja~~

Thijs: wat dacht je op dat moment?

Richad: ~~eh wat ik dacht~~ ik was geïnteresseerd in wat ze zei

Thijs: ja je dacht niet ~~eh boring?~~

Richad: nee

Thijs: ~~oh dat niet~~ je vond het wel interessant wat ze zei?

Richad: ja

Thijs: ~~oh ja nice~~

Richad: dat zou ook kunnen maar dat ga ik niet zeggen ~~haha~~

Thijs: ~~nee he dat is (wordt onderbroken door Richad)~~

Richad: dat doe ik ook soms

Thijs: ja dat begrijp ik soms ook wel natuurlijk, maar ~~em em~~ jullie hebben het daarna niet meer over de ~~eh~~ over de negerzoenen

Richad: ~~nee~~

Thijs: hoe komt dat?

Richad: ~~staat dat ook in het filmpje?~~

Thijs: ~~de eh (wordt onderbroken door Seval)~~

Seval: ~~zal ik hem even aanzetten?~~

Seval laat de situatie van de videobeelden zien aan Richad.

Thijs: ~~em~~ eh want Maria die zegt die zegt van over de over die pinguïns en dan hoor je die hoge piep en daarna hebben jullie het niet meer over de negerzoenen.

Richad: nee ~~eh~~ dan hebben we dat onderwerp afgesloten dan gaan we gewoon verder met iets anders

Seval: ja ja en denk je dat dat komt door die tip van Maria

Richad: ~~eh~~ ja

Seval: ja?

Thijs: of meer om die piep?

Richad: ik denk dat de piep toch allebei wel

Seval: Zou je zelf ook wel van negerzoenen pinguïns maken?

Richad: weet ik niet

Thijs: ~~alleen als je op mag eten~~

Richad: ~~ja haha~~

Seval: ~~haha~~

Thijs: ~~haha ja dacht ik al dat zou ik ook doen hoor~~

Seval: oké als je ~~eh~~ had je toen nog wat willen zeggen over dat onderwerp dat je dacht van ik had nog willen ja willen zeggen?

Richad: ~~hm~~ nee eigenlijk niet

Thijs: wat vond je goed aan de reactie van Maria?

Richad: wat ik goed vond ~~eh~~ weet ik niet

Thijs: en minder goed?

Richad: minder goed ~~eh~~ weet ik ook niet

Thijs: ~~nee? Moeilijk he. Em~~ eh wat vond je goed van aan je eigen reactie?

Richad: ja wel een beetje raar

Thijs: ~~beetje raar?~~

Seval: bedoel je dan ~~eh~~ dat gene wat je daarna zei of daarvoor?

Richad: daarvoor

Seval: daarvoor hoezo vind je dat raar?

Richad: ~~em~~ ~~eh~~ het klinkt gewoon raar

Seval: ~~het klinkt raar~~

Richad: als je zegt over een traktatie dat is de leider van de KKK is ofzo die dingen leeft toch niet

Seval: nee nee

Thijs: ~~maar ik vind het wel creatief~~

Richad: ~~haha~~

Seval: ~~toch~~

Richad: ~~dat wel~~

Thijs: ~~haha dat is wel zo ja~~

Seval: ~~ja~~

Thijs: vond je et ~~uh~~ creatief wat Maria hier deed?

Richad: ja

Thijs: en vond je die andere situatie creatief die we eerder lieten zien

Seval: dat was met die stekker

Richad: ~~met die computerstekker?~~

Seval & Thijs: ~~ja~~

Richad: ja

Thijs: en welke vond je creatiever?

Richad: die tweede

Thijs: ~~deze?~~

Richad: met de pinguïns

Thijs: ~~oké~~

Seval: hoezo vond je die creatiever? Omdat het een totaal ander onderwerp was?

Richad: dat ook.

Seval: ~~en nog eentje~~

Richad: en dat ze nou niet geïrriteerd was.

Thijs: ja. En bij welke had je nou dat je echt anders ging denken in je hoofd? Na de reactie van Maria?

Richad: bij de eerste ook wel. Dat ik niet verder ging met de discussie, maar gelijk eindigde.

Thijs: ~~ja~~

Seval: ~~ja, dat is wel creatief.~~

Thijs: ~~ja. Nou dan hebben we wel genoeg.~~